

**LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS
"ATEITIS"**

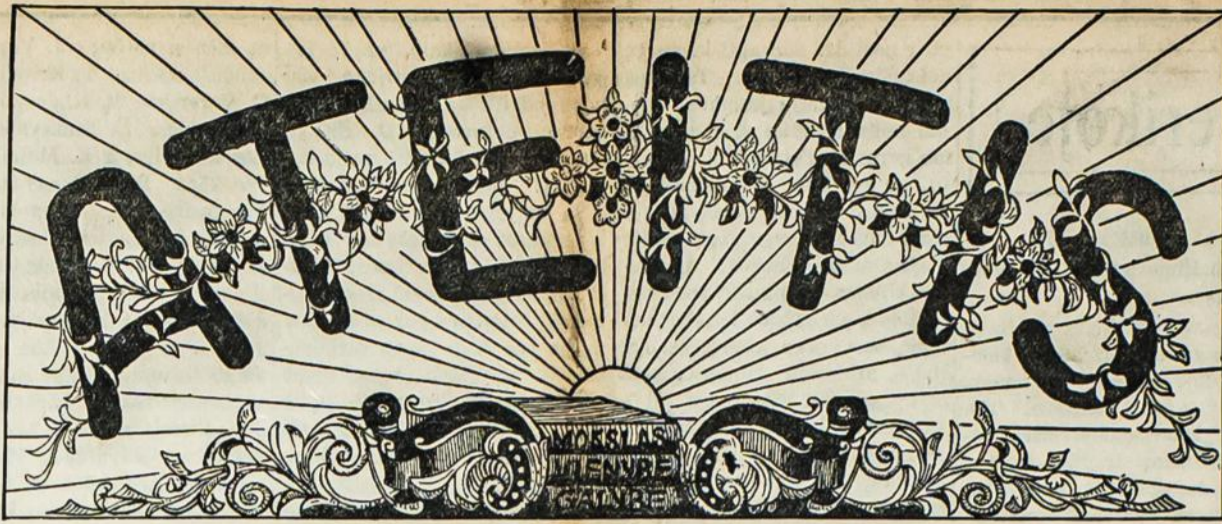
Leidžia Ateities Kooperacijos Draugija, Inc., Pėnyčiomis, So. Boston, Mass.

Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose .. \$2.00
Kitose viešpatystėse \$2.50

Prenumerata pusei metų:
Suvienytose Valstijose .. \$1.00
Kitose viešpatystėse \$1.25

Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Su visokiais reikalais kreipianties adresuokite:

ATEITIS
866 Broadway, So. Boston, Mass.

**LITHUANIAN WEEKLY
"ATEITIS"**

Published Fridays by Ateitis Co-operative Association, Inc. at So. Boston, Mass.

Yearly Subscription:
In the United States \$2.00
Six months \$1.00
To Foreign Countries \$2.50

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

Advertising rates on application. All communications should be addressed:

ATEITIS
866 Broadway, So. Boston, Mass.

POLICIJOJ EKSPLOZIJA

Rusai Pertraukia Karę.

Visame fronte rusai nusiginkluoja.

Vatikanas kaltinamas gelbejime vokiečiams.

A.L.T.S. Seimas New Yorke pasibaigė gruodžio 1 dieną.

Iš Amerikos.

IŠ A. L. T. S. SEIMO.

Seimas prasidėjo lapkr. 29 d. Seimo vedėjais išrinkta: J. Ambraziejus — pirm. V. Leščinskas — pagelb. S. E. Vitaitis — I-ju sekr., J. Sagevičius — II-ju sekr., J. Butkus — maršalka. Rezoliucijų komisijon išrinkti: V. Leščinskas, M. Stakenas; presos — Sirvydas, Ambrazevičius ir Adžgauskas. Deleгатų pribuvo 22 žm.

Valdybon sekantiems metams išrinkti: S. E. Vitaitis — prez. V. Ambrazevičius — vice-prez., R. Adžgauskas — susin. sekr., J. Sagevičius — fin. sekr. J. Ambraziejus — išdinininkas; programo komisijon: J. Strimaitis, K. Jurgelionas ir J. Kėrdiejus, teismo komisijon: B. K. Balutis, Dr. Zymontas ir adv. Bradchulis; kontrolės komisijon V. K. Račkauskas, V. F. Jankauskas ir P. Norkus, apsv. komisijon R. Karuža, J. Sekevičius ir K. S. Karpavičius. Laikinu redaktorium, iki išriš organo klausimą, išrinktas P. Norkus.

Kitame "Ateities" numeryje pranešime plačiau.

POLICIJOS BUTE PLYSO BOMBA.

Miss. Maude Richter atrado bombą pastoriaus Guiliani maldanamyje. Surastą bombą per vaikėžą pusiutė į policiją. Vaikas atsargiai atnešęs bombą ir padavė policistui. Policistas pamėgęs bombą nunešė į detektyvų kambarį. Bomba turėjo 8 colius diametre ir vieną pėdą ilgio, padaryta iš plieno.

Policistas nuėmė nuo galo trubelės antvožėlį ir detektyvai susispietė pažūrėti. Detektyvams bombą bežiurinėjant ir bekrapstant jį su baisiausiu balsu plyšo ir detektyvų kambario išvirtos sienos, o nuovada apgraiuta, aplinkinių namų stiklai išbyrėjo. Griuvėsius atkapsčius rasta 11 lavonų. Be žuvusiųjų dar 8 žmonės sužeisti. Tarpe užmuštųjų esą 8 detektyvai.

Dabar eina didelis tyrinėjimas. Patirta, kad ta bomba buvo paruošta nužudyti augščiau minėtą pastorių ir sugriauti jo maldanamį — buk tai anarchistu. Mat dar rugsėjo 10 d. pastorius sakęs prakalbą, o jo

žmonės giedoję Suv. Valstijų himną, kurį anarchistai apšvilpė. Po to ištikęs tarp detektyvų ir anarchistų susirėmimas. Po šito atsitikimo pastorius anarhistai grumoję ir žadėję jį užmušti.

Dabar Milwaukee daroma tikra revizija italų kolonijoj. Tuoj suimtųjų skaitmuo pasiekęs 50 žmonių, bet patyrinėjus paleisti.

Žuvusieji detektyvai buvę žymiausi ne tik tame mieste, bet ir apilinkėje. Lig šiol visos kratos ir jieškojamai nuėjo veltui, net siulo nesurado, kurį pačiupus but galima eiti toliau.

Dabar detektyvai verčia bėdą ant pastoriaus, kam jis kiverčijos su savo parapijonais ir jie istaisė tokį šposą, bet pastorius ginasi, kad jį nužudyti norėjo už jo tarnavimą šiai šaliai. Verčia kaltę ir ant vargonininkės, kuri radus bombą pasiuntė per vaiką į nuovadą ir tai ne jį bile kurią, bet jį centralę, kur žymiausi susirinkdavo poliemonai ir detektyvai.

NEW YORKO MOTERIS.

Jau pasibaigė metinis suvažiavimas kovojančių už moterų teisių suliginimą moterų New Yorko valstijos. Suvažiavimas buvo iškilnus, nes moteris tik buvo gavę teises balsavimo ir sulygino teises su vyrais. Ir suvažiavime buvo svarstoma pamatai moterų veikimo politikoje ir aptarta programa ir rinkimų platforma. Mat daugelis partijų pradėjo pirštis moterims, kitos net girtis, kad jos moterims teises suteikusios, taigi ir moteris turėjo pasakyti šią atėjusiems piršliams. Kas, girdi, negalėjo pasigirti patarNAVIMU praeityje, tai tie žadėjo joms gerus darbus ir vietas (job).

Ir moteris nutarė balsuoti tik už tuos, kurie palaiko priedą prie Federalės Konstitucijos apie suliginimą moterų teisių šalyj. Vienok irgi apkarpytas ir to nutarimo balsavimas tam tyčia padarytame priede, kuris priimtas po karštų ginčų:

Organizuotos moteris tur balsuoti išimtinai už lojaliskus kandidatus.

Mes tai pabriežiame, kad tu li perdaug toli nušokdavo idealizuodami moterų teisių sulygi-

nimą. Jie manė, kad moteris ir draugiją perorganizuos ir kares panaikins ir mirties bausmę ir t. p., vienok praktikoje jos turi tiek pat silpnybių, kaip vyrų, jei tik ne daugiau.

Nors mes stovime už moterų teisių suliginimą politikoje ir k. vienok žinome ir tai, kao jos politikoje naujo nieko neįneš, bet kaip kada neapsirokavę padarys ir nemalonumų ir to laukia.ma.

NEW YORKO BAZARAS IR LIETUVIŲ DIENA.

Aliantų Bazare Lietuvių Skyrius atidaryta 24 d. lapkričio. Lietuvių Diena (ji perkelta nuo 30 lapkričio ant 8 d. gruodžio) bus pažymėta lietuviškais daiginomis, kurias dainuos choras iš 200 žmonių, ir lietuviškais šokiškais. Šokius — "Klumpakojų," "Suktinį" ir "Kriptutį" šoks mokiniai p. Chaliff'o (žinomos šokių mokyklos (163 W. 57, New York, N. Y.); šokėjus išmokins musų šokių g. Mikas Petrauskas.

Bazaro išpuošimo darbą atliko dailininkas gerb. Jonas Šileika iš Chicago, Ill., drauge su New Yorko dailininke Miss. Hamilton.

Reikia tikėtis, kad Bazaras bus pasekmingas.

("Tėvynė.")

REIKALAUJA PAKELT ALGŲ.

Šiomis dienomis visų geležinkelių kompanijų administracijoms buvo įteikta gelžkelių unijų pareikalavimas, kad konduktoriams ir kitiems traukinių darbininkams būtų pakeltos algos 40 nuosimėji. Ant reikalavimo pasirašo W. G. Lee, geležinkelių brolijos prezidentas ir A. B. Garretson, konduktorių unijos. Ir reikalauja atsakymo raštu prieš gruodžio 30 d. 1917 m.

Naujuose reikalavimuose reikalaujama konduktoriams, kad būtų mokama ne mažiau 3 1/2c. nuo mylios arba apie \$5.43 (paimita pamatan 155 mylios dienos važinėjimo ir turi nuo tiek mokėti nors mažiau būtų nuvažiuota) arba \$162.90 mėnesiui.

Tikiėtų kolektoriui 3c. nuo mylios.

Elektrikos prižiūrėtojams 2.9c. nuo mylios.

Bagažo tvarkytojams 2 1/2c. nuo mylios.

Veliauninkams ir tormozninkams (brakemen) ne mažiau 2 1/2c. nuo mylios.

Jeigu viršaus (negu 155 mylias) važiuos turi būti mokama augščiau pažymėtoji nuo mylios mokeskis.

Jeigu dirbanti darbininkai ant linijų šakų dirbtų ilgiau negu 8 v., tai jiems turi mokėti už overtime, už kurį turi mokėti už valndą nemažiau kaip 1/8 dienos darbo mokeskis; 10 val. gali priversti dirbti (mokant overtime mokesį, jeigu dirbama daugiau 8 val.), o virš 10 val.

tu su žmonėmis gyventi. Ar jį bus žmonių geradare ar piktadarbo neturi tiesos reikalauti geležinkelio kompanija, bet sutinkant darbininkui gali dirbti, vienok mokeskis, tokia, kaip sulig su darbininku.

Tai tokios salygos ant trumpų linijų, o ant prekinų traukinių jau yra kitos, kurių mokeskis užtikrina maždaug tą pat sumą už dienos darbą.

Užsieniuose.

LIETUVIŲ SEIMAS KREIPESI Į POPIEŽIŲ.

"D-kas" padouda tokią žinėlę:

"Itališkas laikraštis Corriere d'Italia, lapkričio 3 d. indėjo ilgoją žinutę apie pasekmes popiežiaus nuskirtos Lietuvių Dievos Katalikiškose bažnyčiose.

Paskui toj žinutėj paduota Lietuvių Seimo telegramą Jo Šventenybei Benediktui XV. Telegrama buvo šitokia:

"Lietuvių Tautiškas Seimas, susidedas iš 250 atstovų, prigulinių prie įvairių socialijų klesų, susirinkę Vilniuje, musų sostinėj, apsvarstyti bėdas istikusias del karės ir aptarti Lietuvos neprigulmybę, išreiškia Jusų šventenybei savo karščiausias dėkas už paskyrimą Lietuvių Dienos visų pasaulio katalikiškose bažnyčiose palengvinimui nelaimių musų tėvynės. Mes lietuviai vilimės atgauti savo politišką neprigulmybę. Turėdami viltį rasti Jusų šventenybėje tvirtą pagelbą, Jusų meldžiame palajminti musų darbus."

Toliau paduodama, jog Seime dalyvavo 250 atstovų, reprezentuojanti visas klesas ir luomus — didikus, dvasiškiją, ukininkus ir darbininkus. Dar priminta, jog dienotvarkio punktas, reikalaujantis Lietuvos neprigulmybės priimtas vienu balsu.

POPIEZIUS BUVO KALTINAMAS.

Pasklido gandas, kad popiezius išsikrausto į Ispaniją. Kol kas tas gandas neatšauktas nei patvirtintas. Dabar atėjo žinios ir kitokios. Yra pasklidęs paskalas, kad popiezius buk tai prisidėjęs prie italų pralaimėjimų tik dar tuos gandus užginčija popiežiaus sekretorius, kardinalas Gasparri. Jis savo rašte sako: Vatikanas neveikė tokiai taikai, kuri būtų neteisinga ir ne pastovi ir kad del propagandos iš Vatikano nuostojo ištvėrmės ir moraliai siuro Isonzo fronte kareiviai. Tikrinti, kad vedama buvo agitacija kariškų kapelionų tarpe kariuomenės taip-gi esą neteisinga. Popiezius stovys už visuotiną ir pastovę taiką.

Reikia visgi tikėtis, kad kas nors buvo kaltas iš Vatikano, jeigu kilo kalbos del kurių reikiat teisintis.

LIETUVIAI BADAUJA.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Dec. 5 as required by the Act of October 6, 1917.

Reichstago komitete petnyčioje, gruodžio 1 d., lenkų atstovus Sayda užreiškė, kad valgomųjų produktų lietuviai turi permažai ir kad mirtinumas pasibaisėtinau paklęs. Lenkai Lietuvoje, jis sakė, kenčia labiau po vokiečių valdžia, negu kentė po senuoju rusų režimu.

ANGLAI KRAUSTOS IŠ RUSIJOS.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Dec. 5 as required by the Act of October 6, 1917.

Leon Trockis įsakė, kad Britų pavaldiniai, apleidžiant Rusiją, turi gauti leidimą. Iš to matyti, kad daugelis anglų kraustosi iš Rusijos.

CARIUKĖ TATJANA VAŽIUOS ANGLIJON.

Buvo pasklidęs gandas, kad cariuokė Tatjana važiuojanti į Ameriką, bet tai esanti neteisybė, nes važiuosianti į Angliją. Taipgi neteisybė, kad ji apsviesianti su grovu Fredericks, nes Frederick'sas jau keli mėnesiai, kaip žuvo karės lauke.

REICHSTAGAS UŽGYRĖ NAUJĄ PASKOLĄ.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Dec. 5 as required by the Act of October 6, 1917.

Reichstagas galutinai užgyrė paskolą 15,000,000,000 (apie \$3,750,000,000). Prieš paskolą stovėjo tik neprigulmingieji socialistai.

KAIZERIO TAIKOS ŠALYGOS SUNKIOS RUSIJAI.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Dec. 5 as required by the Act of October 6, 1917.

"Pastovi apsauga vokiečių interesų rytuose," — tokis esąs pamatas taikos.

Perorganizavimas dalykų rytuose, nes "ilgalaiškė (pastovi) apsauga yra butiniausia interesams Vokietijos ir Rusijos," pranešė užsienio ministeris vokiečiams.

RUSIJOS ISIRINKTAS PRAVOSLAVŲ CERKĖS PATRIARCHAS.

Iš Rusijos atėję žinios praneša, kad Tichonas išrinktas Patriarchu visai Rusijai (pravoslavams). Jau senai patriarchų nebuvo Rusijoje, nes Petras Didysis patriarchatą panaikino.

Išrinktasai Tichonas nevaisai aiškiai kol kas spaudoj apibudintas. Tik sako, kad jis buvęs 7 1/2 metus pravoslavų misijos viršininku užsieniuose, 1916 m. sugrįžė Rusijon. Daugelis tikisi, kad pravoslavų tikiyboje daug kas bus iškeista, išmesta, pertvarkyta. Dabar pravoslavų dvasiškija labai smarkiai organizuojasi ir, beabejo, taikos kare, tai nuspręsti palauksime patogesnių laikų.

TEATRAS PAVESTAS LIAUDZIAI.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Dec. 5 as required by the Act of October 6, 1917.

Maskvos darbininkų Atstovų Taryba įsigijo didelį teatrą, kuris pirmiau buvo vadinamas Zimino opera. Tan teatran suėdavo tik turtuoliai, o dabar gelės lankytis ir prastuoliai. Žinoma, tai nedidelis išskovojimas, bet didelis laimėjimas, jeigu mokes tinkamai dailę pagerbti.

PABRANGO ANGLIS 35c. TONAS.

Visur kietoji anglis pabrangė 35c. tonas, nes tiek leido pakelti prez. Wilsonas. Pakėlimo priežastis, tai kad darbininkai pareikalavo didesnių algų. Žmonės, pirkdami anglį, sumokės \$30,000,000 per metus. Buvo reikalauta, kad pakelti 45c. už toną.

RUSIJA PERTRAUKIA KARĘ.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Dec. 5 as required by the Act of October 6, 1917.

"Daugelyje vietų Rusijos fronte pertraukimas mušų yra užgirtas vietos kariuomenės. Rusų armija nuo Pripetį į pietus lig Lipos ir keletas komandų galutinai nutarė pertraukti laikinai mušius. Tolesnės tarybos tęsiasi.

Rusų pasiuntiniai atvažiavo į gen. princą Leopoldo stovyklą su tikslu aptarimo visuotino pertraukimo mušų.

VOKIEČIAI DRĄSESNI.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Dec. 5 as required by the Act of October 6, 1917.

Vokiečiai nepatiki Bolševikų taikos salygoms, kad jie neatstovauja ganėtinai visos tautos ir sutinka tik sudėti laikinai ginklus, bet kariausianti prieš kitus talkininkus, išsireiškė gen. von Hindenburgas ir gen. von Ludendorfas.

Hindenburgas pripažino, kad Suvien. Valstijos deda pastangas sutvėti didelę armiją ir gali išbudavoti tukstantčius airoplanų tik juos atvežti ir aprūpinti visakuo bus negalima.

Sumušti teutonams jau esą nėra sunkenybės, užtikrina Hindenburgas, nes yra patikima, kad bus pradėtas ofensyvas visuose kariaujančiuose kraštuose. Gen. Ludendorfas dar daded, kad vokiečių austrų ofensyvas yra pertrauktas arba pasibaigęs. O apie Bolševikus vėla sako, kad jis negalys pasakyti, jog Bolševikų manifestas būtų taikos salygomis. Turėtų būti užtikrinta valdžia, kad galėtų skelbti taikos salygas. Visgi vokiečiai galinti tartis laikinai pertraukti kariavimus bile kada, jeigu tik mes turime užsitikėjimą, kad jie laikysis sutarimo. Visuotinas ginklų sudėjimas esąs sunku atsiekti.

Lietuviai Amerikoje

LAWRENCE, MASS.

BALTIMORE, MD.

Rengiamasi prie ALV. Seimo.

Vietinis Lietuvos Šelpimo Fondas, kurin įeina visų pakraipų žmonės, ir kuris jau kelis tūkstančius rublių išsiuntė Lietuvon ir Rusijon, — lapkričio 25 d. parengė visuotinas prakalbas p. Čibo svetainėje, kuri buvo pilnutėlė publikos.

Ši draugija šelpia ir vietinius našlaičius ir našles lietuves.

Pirmiausia apie organizacijos reikalus kalbėjo Kastantas Norkus. Paskui kalbėjo Zigmas Jankauskas ir karštai ragino susirinkusius aukauti šiai praktinai draugijai. Paskui kalbėjo kun. S. B. Mickevičius ir taipgi ragino aukauti tai Lietuvos Šelpimo Draugijai. Į keles minutes susirinkusieji sumetė aukų \$30.70c.

Po tam Kastantas Norkus nurodė, kad lietuviškų srovių nesutikimai nelemia gero Lietuvai ir demoralizuoja bei skandina fanatizme pačius žmones. Jis nurodė reikalingumą Visuotino Amerikos Lietuvių Seimo ir prašė tuoj pat išrinkti lokalį rinkimų į Seimą komitetą iš įvairių partijų žmonių.

Tuom pačiu reikalu kalbėjo ir Zigmas Jankauskas: buvo perstatomi kandidatai ir kandidatės į rinkimų komitetą, kurin tapo išrinkta 12 ypatų, priklausančių prie įvairių lietuviškų draugijų sekančiai: Jonas Žukauskas, narys S. L. A. ir kitų mūsų organizacijų; Jonas Lapinskas — Liet. Sunų ir Dukterų ir kit.; Kastantas Norkus — T. M. D. ir kit.; Ant. Svitra — Šv. Lauryno Draug ir kit.; M. Aleksionis — A. L. T. S. ir kit.; M. Akstinas — M. D. Aušros Vartų; Antanas Stravinskas — Lietuvių Socialistų Sąjungos; Morta Cidsikiutė — Šv. P. M. Choro; Ona Mickuniutė ir Olga Januševičiutė — Šv. Onos Draugijos; Valerija Mikšrienė — L. D. L. D. ir kit.; ir J. Janulevičiutė, prie lietuviškų draugijų kol-kas nepriklausanti.

Pasibaigus susirinkimui išrinktas rinkimų į V. A. Liet. Seimą komitetas, ir kas norėjo iš publikos, pasiliko svetainėje, aptarimui rinkimų organizavimo reikalų. Į komitetą kooptuotas p. Z. Jankauskas — Piličių Kliubo ir kit. draug. narys.

Prasidėjus posėdžiui Norkus perskaitė Rochesterio lietuvių rezoliuciją išneštą V. A. L. Seimo reikale.

Posėdžio pirmininku išrinktas M. Aleksionis, sekretorium — K. Norkus.

Kad išvengtų skaldymusi, sutikta su Roch. lietuvių rezolucija ir nutarta parašyti pakvietimus visoms vietos lietuvių draugijoms, kad jos siųstų delegatus į visuotiną Lawrence'o lietuvių susirinkimą, išrinkimui atstovų į Visuotiną Amerikos Lietuvių Seimą. Visuotiname Lawrence'o lietuvių susirinkime galės dalyvauti ir svečiai, su patariamu balsu.

Visuotinam susirinkimui paimta p. Čibo svetainė 16-tai dienai gruodžio š. m. nedėlioje, nuo 6:30 val. vakaro.

Išrinktasai komitetas dabar rūpinasi suorganizavimu rinkimų. Visos draugijos privalo šaukt extra susirinkimus ir pagal nurodymus proporcionaliai rinkti delegatus.

Laukiame tos šešioliktos. Pažadėjama, kad viskas ramiai atsilyktų, nes Lietuvos reikalai mus verčia surimtėti ir eiti prie konstruktyvio darbo.

"Ateities" Reporteris.

Kuom baltimoriečiai daugiausia užsiima.

Skaitant laikraščius patėmijį gana malonių žinių iš kitų kolonijų, kur lietuviai daugiausia rūpinasi savąja kultūra. Ten yra rengiama dailės perstatymai, koncertai ir šiaip įvairūs pasilinksminimai be svaiginančių gėrimų, kuriuose buvo žaidžiama įvairūs lietuviški žaislai, dainos ir blaivai laikas praleidžiama. Tokiais surengimais daugiausia rūpinasi jaunimas, kuris yra daugiausia susispietęs į tam tikras draugijėles, bei ratelius. Bet pas mus Baltimorėje tokių puikių surengimų kone nėra. Pas mus, jeigu yra kas rengiama, tai trukšmingi piknikai, baliai su svaiginančiais gėrimais, o rudensio laike, tai buna rengiami taip vadinami "Oyster roasts". Baltimoriečių nesugebėjimas surengti ką nors nauingesnio yra priežastis per daug tolus išsiskirtymas į visas draugijas, draugijėles, o jaunimo į klubus ir klubelius, ir į tuos klubus yra taip įsitikėję, kad juos stato augščiau už viską. Ir tie klubai taip pat neįstengia daugiau nieko nauingesnio surengti, kaip tik trukšmingus piknikus ir balius, kuriuose užima pirmą vietą svaigalai. Tiesa, vienas klubas buvo surengęs vieną koncertą ir vieną perstatymą ir tiek te sugėbėjo per 3 metus savo gyvavimo. O kiek surengta per tą laiką triukšmingų piknikų ir balių, tai aš čia nenoriu nei paminėti. O kiek tenai yra išmėtoma pinigėlių svaiginantiems gėrimams? Viena verta paminėjimo draugija, tai darbininkų susivienijimas, pašalpinė draugija, kuri beveik kasmetas surengia paskaitas apie sveikatą. Šią drąją valdo socialistai. Antra — T. M. D. 11 kuopa, kuri ir-gi rengia šį bei tą naudingo. Yra čia ir Teatrų Myletojų kuopelė, kuri taip pat rūpinasi kas žiema surengti po keletą perstatymų. Bet ši kuopelė neturi gerų pasekmių, nes jai niekad nestoka "geros valios" žmonių, kurie bando pakenkti, net kaip kada sumano ir likviduoti. O p. P. Grigaičio laikuose buvo panarėta padaryti sociališku. Bet kada tas nepavyko, tai p. Grigaičio pasekėjai apledo kuopelę ir sutvėrė kitą prie LSS. 14 kuopos. Pereitą žiemą Teatrālė kuopelė delei paselkmingesnio veikimo susivienijo su A. L. T. S. 5-ta kuopa, bet ir čia atsirado ne draugų. Mat tuli kuopos nariai buvo sumanę Teatrālę kuopą sujungti su vienu klubu, o kad tas jiems nepavyko, tai tie ponai apledo kuopelę ir dabar bando sutverti prie klubo kitą, kuri ir gi bandys lošti veikalus. Ir čia viešpatauja tas nelaimingas "aš". Jeigu ne tas "aš", tai tiems nariams nebut reikalo išstoti iš kuopos ir skaldyti ir taip jau mažas pajėgas. Ačiū tokiam dideliame baltimoriečių išsiskirtymui į mažas grupes ir nėra naudingo veikimo. Štai šiemet S. L. A. sumanė rengti Apdraudos ir Sveikatos savaitę prie kurios gana stropiai rengiasi didelės ir mažos S. L. A. kuopos. Baltimorėje nebuvo rengiamasi, rodosi kad čia nėra nei S. L. A. kuopos, o vienok yra ir da nemaža. Kas tame kaltas? tai sunku pasakyti, bet greičiau bus kalta kuopos valdyba. Mat kai kuriems kuopos valdybos nariams daugiau rupi stiklas alučio negu koks naudingas surengimas. Antra, pasklidus žinioms, kad gerbiams mus dailininkas ir kompozitorius M. Petrauskas žada išvažiuoti į Rusi-

ją ir nori dar surengti koncertų didesnėse kolonijose. Tą žinią išgirdęs kolonijų jaunimas tuojau ėmėsi rengtis prie surengimo gerb. M. Petrauskui koncertų. O kur buvo baltimoriečiai? Jie nesirengė prie to taip kultūrinio darbo. Jiems tas dailės darbas mažai svarbus! Čia vienas klubas, prie kurio yra susispietęs gana gražus būrelis jaunimo, turi savo chorą, kuriam rodos, priderėjo surengti koncertą gerb. M. Petrauskui. Reikia atmint, kad tas pats klubas rengia gana dažnai trukšmingus piknikus ir balius su svaiginančiais gėrimais. Taip pat tie klubai neatjaucia nei kiek ir Lietuvos Laisvei, nes nei vienas nėra davęs nei mažiausios aukos į L. N. F.; taip-pat čia yra ir du politiški klubai, bet apie juos tai nėra nei ko kalbėti, nes tenai yra vien tik girtuokliavimo urvai. Gerbiams baltimoriečiai, o ypač jaunimas laikas jums jau atbusti ir pradėti veikti daugiau Lietuvių tautiškai dalei ir kultūros dirvoje. Jau laikas pradėti auklėti savąją dailę ir kultūrą rengiant dailės vakarus, koncertus ir šiaip blaivius pasilinksminimus. Meskite į šalį tuos triukšmingus piknikus ir balius, kuriuose pirmą vietą užima svaiginanti gėrimai. Skaitykite daugiau laikraščius, atkreipkite daugiau domos į kitas kolonijas, kuriose su didžiausiu pasišventimu dirbama kultūros darbas. Atkreipkite daugiau atydos ir į Lietuvos Laisvę, siųskime aukas į L. N. F., nes iki šiol iš Baltimorės yra aukavus tik S. L. A. 64 kuopa \$15.00 ir T. M. D. 11 kuopa \$7.50. O kur tie mūsų klubai, kuriuose daugiausia susispietęs mūsų gražusis jaunimas? Nejaugi tam mūsų jaunimui nerupi Lietuvos ateitis?

Baltimoretis.

LINCOLN, N. H.

Žodis linkolniečių ir šis-tas iš linkolniečių veikimo ir gyvenimo.

Mes linkolniečiai, gyvename atsiskyre nuo kitų lietuvių kolonijų ir negalime savo veikimo suderinti su abelu lietuvių judėjimu, bet stengiamės mes kuom išgalime paremti mūsų tautiečių gerus darbus ir naudingesius užmanymus. Vienok mes nepritariame dabartiniams mūsų partijų vaidams ir peštynešms spaudoje. Mes matome, kad ta disorganizacija mūsų tautoje mums patiems kenkia ir kenkia mūsų tautos bendriems reikalams k. a. šelpimo nuo karės nukentėjusių ir Lietuvos Laisvės reikaluose. Todel linkolniečiai stovi už vienybę visų lietuvių organizacijų ir draugijų. Tuomet būtų galima daug daugiau padaryti Lietuvių šelpimo darbe ir Lietuvos Laisvės išgavime. Juk, po teisybei, mes per keturis metus mažai šelpėme savuosius, mažai gelbėjome nuvargintai išbadėjusią Lietuvą. Nors mes visi kalbame apie sunkų padėjimą Lietuvoje, o taip-pat ir ruouose išbėgusių žmonių, bet mes nesitariame, kad bendrai visiems susivienijus, bendrai dirbant pagelbėti ir palengvinti vargstantiems. Tų ginčų, peštynių, koliojimusi žmonės suerzinti, sunervinti, netekę nei vienis, nei kitais patikėjimo atsižada ir aukauti ir jau todėl mažai aukų teplaunkia. Nesakykite, kad mes daugiausia aukavom, bet visgi savo dalelę pridėjom kone kiekvienas linkolnietis ir susidėjo kruvelė pinigų. Kad būtų kiekvienas lietuvis aukavęs nors po vieną dolerį, tai būtų susidėję koki \$700,000, o tai jau reiškianti šį-tą auką — per keturis metus būtų susidėję apie tris milijonai, o aukavusieji irgi nieko nebutų jautę — kas tai reiškia žmogui vienas doleris į metus atiduoti savo tautos labui.

O šiandien kaip yra? Tik gal dešimtą dalį surinko visi trys fondai, o tiesą pasakius, kad nei tos nesurinko. O kiek jų ginčai moraliai kenkė mūsų kolonijai? Žmogų išpratino duoti auką be jokio pasišventimo — tik nument centą kitą išmokino, kad atsikračius rinkėjo su kepure pro šoną praeinant ir kad nurodytų kitiems — ir aš daviau. O dar yra daug tokių, kurie neaukavo nei vieno cento. Jeigu būtų pas mus vienybė, tai ir tie nieko nedavusieji būtų surasti ir šiek-tiek būtų išmetę. Kuomet pažūrėjęs į kitas tautas, atsižvelgi į savąją, tai net graudumas paima: kitur vienybė, sutartinas darbas visų pažiūrų žmonių, jau milijonai aukų surinkta ir savieji daug geriau apurpinti, svetimtaučiai prijungti-priprašyti į pagelbą ir visas darbas švariai, gražiai pastatytas. Kodel gi tenai yra vienybė, kuomet visiems bendra bėda graso? Svetimtaučiai, nežiurint kokio kas tikėjimo, kokios kas partijos visi dirba vieną tautos darbą. Kodelgi mes negalime?

Laikraščiai rašo, kad vienybė negalima. Mums linkolniečiams išrodo, kad tai netiesa. Jeigu veikiama ne del savo garbės, o tik visuomenės labui, tuomet juk galima vienybė. Mes visi, katalikai ir partijų nariai, suprantaime vienai-pat visuomenės labui darbą, bet tik dirbant mes nenorime taikytis, nes vieni ir antri, nežiurim, kad sušelpiti pirma, bet pirma išlendame prie nelaimingojo su savo partija, su savo įsitikinimais ir kad esantį nelaimėję žmogų jau patraukti prie savo partijos, jam pirm pasigirti, kad šelpsi. Kam tas? Jeigu kas reikalauja pagelbos, tai ji reikalinga suteikti, nežiurint kokių šelpiamasis pažiūrų.

Jeigu jau mes su kunigų luumu ir turtuolių (kurių pas mus nėra) nesustatysime, bet del to mes darbininkai, kurie esame įvairiose partijose, o gyvename vienokiose sąlygose, kodelgi mes nesustaikom? Mums vienybė reikalinga ne tik, kad šelpiti savuosius, bet ir kad savo reikalus aprupinti. Ar tik mes neuzburti juodžiuponių ir frakuočių mūsų "išganytojų"? Tik ne kitaip. Mes atsipeikėkim, atsidarykim akis, apsiginkluokime drąsa ir meskime tuos "išganytojus" pašonėn, pasakykime tam juodžiuponiui, kad šiandien mes esame lietuviai, mes, katalikai, nesekame jų klerikalishkuoju takeliu, bet einame tautos vieškeliu prie mus tautos idealo, bet ne svetimiems tarnauti, ne svetimų idealų kunijimu užsimame. Ir mes turime tuos viltingus atsikratyti ir pasiiluosuoti iš po jų letenos. Ir visiems, kurie norėtų mus vesti ne prie mus tautos idealo, taip atsakykite, kad jie daugiau mūsų tyrų jausmų neburtų ir mus tarp savęs nekiršintų. Mes eikime tarnauti sau! Mes rupinkimėme savo žmonių reikalui, kuriuo niekas svetimas nepasirupins, o ne svetimiems tarnauti.

Dar kartą mes linkolniečiai atsišaukiame į tuos mūsų vadus, kurie lig šiol paliko ištikimi lietuvių, kurių širdis dar nepasalę pagieža, kurių noras eiti tik prie mūsų tautos idealo, kad jus imkitės darbo liaudyje ir meskite ginčus. Jus bukite tarnais visuomenės ir jos labai dirbkite!

Mes susiję visi linkolniečiai nutarėme vienbalsiai laikytis už visų lietuvių vienybę ir pritariame Rochesterio lietuvių rezoliucijoms.

Čia seka vardai, kurie yra atsidėję mėnesines mokestis L. G. Fondui ir priguli čia prie jo skyriaus. Dabar sumokėjo už du mėnesius po \$1.00: B. Puidokas, J. Velička ir K. Mickunas. Po 50c.: J. Bartušas, S. Janulaitis ir K. Ramanauckas. Už vie-

ną mėnesį po 50c.: J. Vėsa, K. Jannuševičius, P. Kriseliunas, G. Veverskis, M. Knupstaitė, J. Kazakevičia J. Sinkevičius, K. Gerbatavičius ir K. Majauckas. Po 25c.: P. Antanavičia, J. Trumpaitis, M. Trumpaitienė, A. Povilis, Juozas Sinkevičius, A. Knupštis, P. Gudaitis, U. Aleksienė, P. Simolionis, Stasys Sidlauskas, J. Redženski (rusas) ir A. Illius. Viso šiūom kartu surinkta \$3.25. Buvo anksčiau surinkta p. Mickuno \$6.50. Viso labo bus \$19.75. Persiuntimas lėšavo 20c. Pasiųsta Centralin Komitetan \$19.55.

Visus vietas lietuvius kviečiame prisidėti prie mus skyriaus ir aukauti nukentėjusiems nuokarės broliams Lietuvoje. Gelbėjime jus kentėti vargus ir palengvinkime jų kančias. Visi lig vieno dirbkime išvieno, nes tik vienybėje galybė.

Lai gyvuoją lietuvių tauta! Lai gyvuoją Neprigulmingą Lietuvą!

Aukų rinkėjai:
K. Mickunas,
J. Velička,
J. B. Puidokas.
P. S. Visiems aukavusiems tariame širdingai ačiū.

ROCHESTER, N. Y.

Pirmas Vyčių vakaras.

Lapkričio 22 d. pobažnytinėje salėje buvo surengtas vakarėlis. Žmonys atsilankė pusėtinai. Programas atsidėjo iš mažų veikalėlių, kvartetų. Puikiai sulosė ir gražiai sudainavo kvartetus. Kun. J. Kasakaitis sakė prakalbą. Jis aiškino apie jaunuo-menę, jos ištvirkimą, nesupratimą dalykų ir t. p. Čia jis daug teisybės pasakė. Aiškino ką reiškia "Vytis" ir kokią prasmę turi. Toliau apie užsimezgimą Vyčių Amerikoje ir jų nuveiktus tautai darbus papasakojo, bet nepasakė kokius. Gyrė Vyčių konstitucijos pradus, Vyčių organizacija vienintėlė, auklėjanti jaunuo-menę dorą: pažiūrėkime, girdi, kaip laisvamaniai ir socialistai jaunuo-menę auklėja; tikėjimas palaikąs tautą ir t. t. Girdi neseniai "Vienybė Lietuvninkų", tas laikraštis, kur eina vis prieš tikėjimą ir griaua jį, neseniai patalpino straipsnį "400 metų sukaktuvių Martyno Liuterio tikėjimo", kuriame, girdi, išgirtas liuterizmas, kuris griaua katalikų tikėjimą. Žiūrėkite, girdi, koks ten Mickevičius pasivadino save vyskupu ir "Ateitis", tautininkų laikraštis, savo spaustuvėje spausdina to vyskupo laikrašt-palaiką, o čion Rochesteryje garsus tautininkas jį platina pardavinėdamas po 10c.

Taip kun. J. Kasakaitis papasakojo davatkomis. Kaikada mūsų kunigas moka ir rimtas prakalbas pasakyti, net laisvamaniai giria, bet dabar jiems atmonyti žada. Pamatysime, kaip išeis.

Lapkričio 18 d. kalbėjo ponias Petrikienė. Kalbėjo labai puikiai ir visiems jos kalba patikus. Surengė P. L. M. Susivienijimo kuopa. Visi kruta. A. L. T. S. 21 kp. rengia dideles įdomias paskaitas gruodžio 16 d., 3 val. po piet, Glavecko salėje.

Lietuvius Sandarietis.

IŠ TEWKSBURIO LIGONINĖS

Jieško savo draugų ir žmonos.

Pastaba.

Tewksburio džiovininkų ligonbutyje randasi lietuvis Liudvikas Gakas iš Bostono, vedęs žmogus. Kaip jis sakosi Bostone ir So. Bostone išgyvenęs 20 metų, beveik visus lietuvisus pažįstas ir turįs daug draugų. Bet apsigirus jam ir pribuvus į Tewksburio ligoninę visi jį apledo: netik draugai, bet ir jo mylimoji žmona nė sykio neatlankė. Ligonis Gakas siuntė keletą laiškų pas draugus klausdamas, kur randasi jo mylimoji žmona ir

prašė, kad atvažiuotų atlankyti jo, bet veltui — niekas jo neatlankė: siųstieji laiškai vieni sugrįžo atgal, o į kitus jokio atsakymo negavo.

Dabar apie trejetą savačių atgal Gakas pradėjo eiti silpnyn ir klajoti: pradėjo sau vienas balsiai kalbėti ir šaukt: Paulin, Pauliut! eik prie manes, gelbėk mane." Po to buvo nustoje kalbos, nebevaldė dešinės rankos ir kojos.

Dabartės nors kiek atsitais, bet kaip matyti, tai stipriai serga, tankiai mini apie mylimą Pauliną, kad ji užmiršo jį ir rėtų pasimatyt. Taigi bostoničiai, jeigu kas žinote kur gyvena Paulina Gakienė, praneškite jai apie jos vyro padėjimą, tegul atvažiuoja palinksmin.

Tewksburietis.

Pastaba. Apie 3 metai, kaip gyvenu ligoninėje su džiovininkais ir patėmijau, kad nei vienos tautos ligonijai nėra taip apleid, kaip Rusijos pavaldiniai.

Kitų tautų yra labdaringos draugijos, kurios rūpinasi apie savo tautiečius. Pavyzdžiui žydai per "budines" šventes kurie negalėjo parvažiuoti į namus šventėmis, tai tiems prisiumė dovanų, ir obuolių dvi bačkas del visu ligonijų. Per savo Kalėdas žydai gavo šviežių kiaušinių, per Velykas macų. St. Patrick dienoj airiai atsiumė chorą iš 70 ypatų, kurie palinksmino netik savo tautiečius, bet ir visus ligonius. Greikai šventėmis irgi gana dovanų. Dažnai grekų kunigas atvažiuoja, pasiņneka, palinksmina savo tautiečius. Tankiai atsilanko grekės moteris ir atveža knygų savo tautiečiams ir užrašinėja kas kokių nori. Finų kunigas per šventes irgi atvažiuoja atlankyti savo tautiečius. O lietuvių su lenkais ir rusais tai niekas iš šalies neatlanko ir nieko jie nuo savųjų negauna. Gyvenant man sanatorijoje buvo du lietuviai visai be-turčiai ir nei giminių, nei draugų neturėjo. State Sanatorijoje gyvenant reikia turēt savo drapanos, o tie lietuviai neturėjo iš ko nusipirkti. Tada užklause jo: ar nėra jūsų tautos kokios draugijos, kuri tave sušelpų. Ligonis atsakė, kad nežinas. Pasakiau tas lietuvis sakėsi, kad gavęs iš kokios tai anglų draugijos visas reikalingas drapanas ir slaugotoja liepus padėkavot tai draugijai. Matote, svetimtaučių draugijos turi sušelpiti lietuvius, o lietuviai nei savųjų nepelšia. Kad kas turi savo — gerai, o kas neturi — eik kur nori. Aš čia lietuvius, lenkus ir rusus nupeikiau, bet viename dalyke ir jie galima pagirti: lietuvių, lenkų ar rusų kas giminių ar pažįstamų atvažiuoja atlankyti ligonius, tai daugiausiai išsigėrę ir degtinės ligonijai nepamiršta atvežti. Tame tai jau galima pagirti: atlieka labai "mielaširdingą" darbą — trokštantį pagirdo.

T.

SO. OMAHA, NEBR.

So. Omahos klerikalai perkrįščijo 87 kuopa S. L. A.

S. L. A. So. Omaha, Nebr. susirinkime gegužio 13 d., 1917 m. sutiko su Centro užmanymu 87 kuopa parengti Sveikatos ir Apdraudos savaitę su prakalbomis, paskaitomis ir tt. Laikas buvo paskirtas S. L. A. centro nuo 21 iki 28 d. spalio ir kiekvienas lietuvis, rūpinantis ir visuomenės darbais, galėjo žinoti ir nežinojimas negali buti pateisinamas. Vietinių klerikalų lyderiai, permatydami, kad čia kas nors bus pamokinančio (o jie to bijo!), išgalvojo padaryti apvaikščiøjimą parapijos 10 metų sukaktuvių ir paskyrė 28 d. spalio, t. y. paskutinę dieną Sveikatos ir Apdraudos savaitės, nors bažnyčia yra šventinta rugpjūčio 26 d., ką vietinis klebonas dabėjo

žiuoty atlankt
niekas jo neat
laiskai vieni s
kitus jokio ats

rejetą savičių
dėjo eiti silpny
jo sau vienas
šaukt: Paulin
e manes, gelbėk
buvo nustoja
ė dešinės ra

kiek atsita
tai stipriai ar
apie mylą
žmiršo jį ir
Taigi bostona
note kur gyv
enė, pranešit
padėjim, legal
csmint.
ewksburietis.
3 metai, kaip
je su dšiovini
kad nei vieno
ra taip aplieid
uldniai.
a labdarinos
rupinas apie
Pavyzdini žy
šventes kurie
uot j namu
ems prisimė
dvi bačkas del
savo Kaldau
kiaušnių, per
Patrick da
chorą iš 70
ksmino netik
ir visus lig
mis irgi gau
i grekų kuni
išneka, palin
čius. Tankiai
oteris ir at
autiečiams ir
jų nori. Fi
nties irgi at
savo tautie
enkais ir ru
lies neatlan
savųjų ger
nan sanato
i visai be
nei drau
Sanatorijoj
t savo dra
neturėjo iš
žklausė jo
okios drau
ptų. Ligo
inas. Pas
iši, kad gar
glų draugi
s drapanas
padėkavot
te, svetim
ri sušelpi
nei savųjų
iri savo
— eik kur
s, lenkus ir
t vienam
agirti: lie
kas gim
ažiuoja at
laugiausiai
igonitui ne
me tai jau
eka labai
— trokš

T.

IBR.
perkrik
A.
Nebr. su
., 1917 m.
nymu 87
tos ir Ap
kalbomis,
ikas buvo
ro nuo 21
sienoms
nežinoji
isinamas.
riai, per
nors but
bijo),
aiškioji
sukaktu
alio, t. y.
katos ir
ors ba
piučio 26
beabejo

žinojo. SLA. kuopa pasamdė svetainę dar birželio mėnesyje ir laukė tolesnių paaiškinimų iš centro. Kada jau viskas buvo surengta susirinkime kuopos spalio 14 d. gauname užkvietaimą iš parapijos komiteto, kad S. L. A. 87 kuopa dalyvautų parapijos apvaikščiavimo. Apvarsčius susirinkime, nutarta pasiųsti du komitetu nuo kuopos, pas kun. Jonaitį, kad išaiškintų jam, jog kuopa jokiū būdu negali dalyvauti tame apvaikščiavime. Bet kunigas su delegatais nenorėjo nei kalbėti, turbut žinodamas apie kuopos nutarimą, parapijonai rengė savo apvaikščiavimą spalio 28 d. S. L. A. 87 kp. turėjo paskaitą su vakariene. Ir štai "Draugo" No. 264 slapyvardžiu "Samata" (gal narįs tos draugijos, kuri gyvuoja apie New Yorką, kad suvienijus lietuvius su lenkais po vardu "Samatija") parašė "Laisvamaniams ir socialistams nepaisisekė". Jis toj savo korespondencijoj pavadino S. L. A. 87 kp. laisvamaniams ir socialistai nepaisydamos to, jog kuopoje priguli 40 gerų katalikų tame ir du kunigo broliai. Toliau "Samata" (o gal "Sarmata"?) rašo, kad socialistai pradėjo veikti, idant užkenkti katalikams ir kuodaugiausia jų atitraukti nuo apvaikščiavimo. Čia yra gryna melagystė. Kuopos užmanymas apie A. ir S. savaitę dar gegužyje padarytas. Kad tuose varuose buvo dalinamos dovanos, tai apie tą visuomenę žinojo ir buvo apgarsinta organe "Tėvynėje". Ir dar rašo: "Vienok, kaip girdėti, kad socialistai nieko nepelnė, nes pas juos atsilankė vos 10 tamsių pasekėjų." Tiesa, šimtus dolerių nebuvo tikėtasi padaryti ir 87 kuopos nariai negalvojo eiti maldauti ubagišku būdu kokios pašelpos, kaip kad buvo rengiant apvaikščiavimą bažnyčios. Kas link "tamsių pasekėjų", tai p. "Samata" labai save apgaudinėja: buvo susirinkę j paskaitas burelis gabiausių So. Omahas lietuvių, didžiumoje viršininkai įvairių draugysčių, net katalikiškų. Bet "Sarmata" kalba apie tuos šviesius katalikų pasekėjus, kurie salėje po apvaikščiavimo tarpe moterų ir vaikų vartoja tokius žodžius, kurių spaudoje vartoti negalima. Tai tie, p. "Sarmata", yra šviesūs? Iš 14 lietuviškų draugysčių apvaikščiavime dalyvavo tikait tris su 100-tu ypatų. Kad "plindom į skylę", tai nieko įdomaus, nes platindamas supratimą turi paeiti nuostolius. Toliau rašo: "Garbė priguli katalikams." Tiesa, jiems garbė, nes nesidavė per daug save išnaudoti ir parapija nepadarė tokių gerų pasekmių: pelno 75 dol. nors ir maršutojai mokėjo po 25 c. už įžangą j svetainę. Vėl rašo: "Dabar katalikai juokiasi iš socialistų sakdami "Kas kam duobę kasė, tas pirmutinis j ją įpuolė." Ponas "Samata" turėk sarmata taip meluoti! Bažnyčia neturėjo paskyrus dieną apvaikščiavimui gegužės mėnesyje ir kada kun. Jonaitis teiravosi apie svetainę, tai savininkas jam pasakė, kad svetainę pasamdė SLA. 87 kp. visai savaitėi. Kas kam duobę kasė? Tiesa, sako p. Samata, kad mes esame nuliudę. Bet kodėl? Dėlto, kad lig šiam laikui vietos lietuvių darbavomės išvien, o dabar atsirado koks tai vilkas avies kailyje, kuris kelia vienų prieš kitus neapykantą tarpe lietuvių. Kada buvo pastatyta bažnyčia 1907 m., tai 87 kuopa nupirko gerus vargonus bažnyčiai, ilgai laikė susirinkimus pobažnytinėje svetainėje ir visame buvo sutartis. Rašo toliau: "Pilni įspudžių su stipresne viltim katalikai vis augšty n kyla ir visur kitų kainuojami, o j socialistus jokios atydos nebeatkreipiama." Tas tiesa, kad kyla augšty n, nes jų baž-

nytinis turtas, kaip rašė anglų laikraščiuose subatoje, spalio 27 d., buvo 15.000 dol. o ant rytdaus, nedėlioje, spalio 28 d. — 30.000 dol. Apie paskutinį turtą paminėta "Drauge" No. 260, bet 87 kuopa nėra paminėta, nes kuopa nuo svetimtaučių draugijų ar svetimtaučių pašelpos neprašo ir prieš darbinukų organizacijas agitacijos nevaro, kas yra daroma katalikų lyderių. Toliau rašo: "neuzilgo gal jau reiks jiems ir pakasinas pakelti." Atsiminkite ką kalbata. Klerikalams jau ne vienoje šalyje ir ne vieną kartą iškėlė pakasinas, ateis laikai, kad už tuos jų darbus iškęs jums paškutinės pakasinas, kad nei pėdsako neliks, nes juodi jų darbai veda prie to. Ši korespondencija yra protestu vardan S. L. A. 87 kuopos prieš p. "Samatą", kurio korespondencija tilpo "Drauge", lapkričio 8 d.

Taigi, p. "Samata", gal liusies rašinėjęs tokias melagingas korespondencijas ir kiršinęs vietinius lietuvius. Tai yra pažėmantis darbas ir turėtų būti gėda taip nesąžiningai daryt.

Vardan S. L. A. 87 kuopos Komitetas:

Vincas Sabaliauskas,
Pranciškus Zigmantas,
Antanas Poškus,
Kotrina Junevičienė,
K. Laučius.

WORCESTER, MASS.
ALT. Sanders prakalbos.
Lapk. 25 d. ALTS. 16 kp. parengė prakalbas. Kalbėtojum buvo "Ateities" redaktorius J. Strimaitis iš So. Bostono. Gerb. J. Strimaitis labai įdomių ir svarbių dalykų papasakojo worcesteriečiams. Jis apipasakojo gyvenimo bėgį ir kaip gyvenimas išsiskaido pačius žmones rupintis savo reikalais, kad partijos yra reikalingos, kad jų kova naudinga, jei tik rimtai ji veda, nes tuom stumėjama žmonės prie pirmynžangos. Jis todėl, norudė žmonėms prigulėti prie rimtų organizacijų ir aiškino ALTS. pradus ir kuo skiriasi ši partija nuo kitų dviejų. Antroje kalboje aiškiai papasakojo apie Lietuvos Laisvės reikalą ir kaip kas jį remia, apie Rusijos Revoliuciją ir netvarką. Žmonės labai domei klausėsi kalbos, sekė kiekvieną mintį lig galo. Publika užsilaukė ramiai. Pabaigoje buvo duodami klausimai, j kuriuos kalbėtojas atsakė taip, kad klausėjai neturėjo daugiau nieko primest ir turėjo nutilti, nors gana jiems norėjo sukritikuoti.

Uždarius prakalbas socialistai labai prastai pasirodė, nes staugė, triukšmą darė ir t. p., kad net gerb. Neveckas turėjo juos malšint. Visgi dar matyti kai kurie netoli nuo beždžionių d-jos stovi.

P. Jasiunas.

Lietuvos kultūros reikalai

IV.

Pereitą kartą kalbėjome apie antrą svarbią kultūrinę poziciją — apie spaudą. Išrodėme, kaip klerikalai tasifikuoja tą diš kultūros ir tikslams gina internacijonalės Rymo bažnyčios reikalus, stengiasi tiems reikalams išnaudoti lietuvių tautą — liaudį ir dergia visus tuos, kurie vien tos liaudies reikalams atsidavę.

Dabar pakalbėsime apie trečią kultūrinę poziciją — apie mokyklą. Mokykla yra jaunųjų kartų auklėjimo priemonė. Gi auklėjimas, pasak mintytojas Kanto, turi tokią svarbą, kad jis tik žmogų ir padaro žmogumi. Ir kokis auklėjimas yra — tokiu padaro žmogų: geras auklėjimas padaro gerą žmogų, blogas auklėjimas padaro blogą žmogų. Žmoniškas, t. y. draugiškas, arba humaninis auklėjimas padaro žmogų draugišku, prakalniu, doru, liberaliu. Skolastinis, dar kitaip vienuolijinis auklėjimas padaro žmogų atsidavusiu vien bažnyčiai ir kunigijai. Jezuitai, tie seni ir išmėginti politikai, nuo senai suprato auklėjimo svarbą ir, norėdami išauklėti paklusnią bažnyčiai ir popiežiui visuomenę, visur plakėsi auklėti jaunuomenę. Ir lietuvių klerikalai nuo pat pirmo jų pabudimo Lietuvoje stengiasi paimti jaunuomenės auklėjimą j savo rankas. Tokiu būdu atsivaria "Saulės", "Žiburio" ir "Ryto" mokyklos jų rankose. Ir pažiūrėkime ar jie tose mokyklose stengiasi išauklėti stiprią kunu ir dvasia ir žinojimu jaunimą. Jie ten kala maldinimą, paklusnumą kunigijai ir bažnyčios vyresnybei. Jie šelpia labiausiai tuos mokinius, kurie atsidavę labiausiai kunigams, nors moksle butų ir negabūs. Jie persekioja visus mokinius, kurie nors ir gerai mokintųsi, bet nenori būti dvasiniai kunigų vergai. Jie duoda pinigų ir pašalpos tiems studentams, kurie išanksto pasizada ginti kunigus ir internacijonalę Rymo bažnyčią — reiškia jau išanksto parduoda kunigams ir visą gyvenimą esti klebonijų priepuonis. Turėdami tokią gerą pradžią, musų klerikalai jau dabar plenuoja, kaip paimti j savo rankas mokyklas laisvoje Lietuvoje. Tam tikslui jie plakasi prie mokytojų ir tuos stengiasi šokdinti pagal savo dudelę. Seniau, baudžiaivos laikais, kuomet ponai buvo visogaliai liaudies valdytojais, kunigai prirudinėjo iš sakyklų žmonėms, kad "muzikams-klapams" mokslo nereikia. Dabar, pamatę, kad nuo mokslo negalima žmones atbaidyti, tai stengiasi mokslą taip pakreipti, kad jis butų naudingas jezuitiniam — ryminiam jerarchijai. Ir reikta tik Lietuvos liaudžiai ir jos geriausiai daliai — pirmieviniai visuomenei apsisleisti, tai pamatysime, kaip musų jaunoji karta bus internacijonaliu klerikalų ir jezuitų vergais ir visą Lietuvą su jos turtais ir ištekliumi padės po jezuitų kojų.

Auklėjimas šiandien pas visas tautas dalijasi j tris laipsnius: pradedamąjį, vidurinįj ir augštutinįj. Pradedamasis auklėjimas turi tikslą išmokyti žmogų skaityti ir rašyti ir duoti jam žinių, reikalingų kasdieniam jo gyvenimui ir užsiėmimui. Vidutinis auklėjimas turi tikslą prirengti ir duoti žinių, reikalingų augstesnėms profesijoms, o augštutinis auklėjimas — prirengti žmogų prie kokios augstesnės profesijos, kaip pavyzdin: daktarystės, advokaturės, inžinerijos ir t. t. Visus tuos tris auklėjimo laipsnius įvairios tautos ir valstybės yra nelygiai sutvarkę: yra valstybių, kuriose beveik visi trys auklėjimo laipsniai palikta privačiam aprūpinimui, (Anglija, Iščalies), yra valstybių, kuriose vienas ar du pirmuoju laipsniu yra valstybės rankose, augštutinis laispešnis paliktas privačiai iniciatyvai (Suv. Valst.). Yra pagalios, valstijų, kurių visus tris auklėjimo laipsnius aprūpina pati valstybė (Francija). Pirmuoju du būdu yra labai patogiū kunigams: jie ten užgrobia auklėjimą j savo rankas ir pristato visokių šventųjų vardų mokyklų, seminarijų, institutų, kolegijų ir net universitetų, o pastarasis budas, kur valstybė pati aprūpina visą žmonių auklėjimą, ten kunigams nieko gero nežada.

Kuris iš tų trijų būdų geresnis, tai aišku kiekvienam, kad trečias. Todel pirmu didžiu pirmievinės visuomenės uždavi-

niu auklėjimo klausimas laisvoje Lietuvoje turi būti stovėjimas už tai, kad visi trys auklėjimo laipsniai butų pačios valstybės aprūpinami.

Be j valstybės mokyklose auklėjimas priklausys, nuo to, koki bus mokytojai. Maža nau da bus iš tokių valstybės mokyklų, kuriose mokytojas klerikalams pasidavę mokytojai. Jie vistiek stengsis išauklėti aklą bažnyčios galvų paklusnumą jaunuomenėje. Todel antras svarbus dalykas auklėjimo sutvarkyme laisvoje Lietuvoje, kad mokytojai butų progresyviai, neklerikalai žmonės. Tam reikia, kad judačiau pirmievinės inteligentijos eitu mokytojai ir kad savo jaunuomenę leistų j mokytojus.

Lietuvos mokyklos turės buti sutvarkytos taip, kad jose butų mokoma ne vien mokslo dalykų, bet ir praktikos darbų, tai yra amatų. Amatų mokytojai gali buti progresyviausi žmonės, by tik jie mokės amato. Štai kodėl taip svarbu visiems gero noro ir geros valios lietuviams mokyti amatų. Štai kodėl musų įžvalgesni žmonės šaukia mokyti amatų, amatų ir amatų.

Laisva Lietuva su 5 milijonais gyventojų, reikalauš 5 tūkstančių pradedamųjų mokyklų (skaitant po vieną mokyklą ant 1 tūkstančio gyventojų) su 6 ar 7 tūkstančiais mokytojų; 250 vidutiniųjų mokyklų (skaitant po vieną vidutiniją mokyklą ant 20 tūkstančių gyventojų) ir 5 augštutinių mokyklų (skaitant po vieną augštutiniją mokyklą ant 1 milijono gyventojų). Vidutinioms mokykloms reikės apie 1,000 mokytojų, augštutinioms apie 100 profesorių. Tai yra pozicijos, kurias Lietuvos liaudies valia turėtų užimti vien jos reikalams atsidavę žmonės, t. y. pirmievinės Lietuvos inteligentija, o ne kokiems ten internacijonals, koki jie nebutų!

V. Valentėlis

Užimtoje Lietuvoje.

(Tąsa iš "At." 48 num.)

Retai, labai retai teatsitinka, kad nelaisvį vokiečių žandarams išduotų. Pataria kur ir kaip eiti, kad žandarų išsisaugojus. Baisiai neapkenčia žandarų, šelpia, kiek galėdami nelaisvius — pabėgėlius.

Blagai Vilniaus gubernijoje — žmones bėdinesni ir tamsesni; nekenčia nelaisvių — tuoj išduoda žandarams. Net patįs saviški išduoda vokiečiams, jei kas sušelpia nelaisvį; žmones, daugiausia tenai lenkai įgandinti žandarų, patįs savųjų bijo. Mes nelaisviai — pabėgėliai gerai tą žinom, todėl labiausiai slapstėmės po Kauno guberniją. Ačiu lietuviams! Mudu rasi butume žuvę, jei ne vienas lietuvis, kurs mudu paslėpė nuo žandarų, parodė kelią ir duonos kelionei davė. Vokiečiai smarkiai baudžia už šelpimą nelaisvių — už pavaldymą nelaisvio 500 markių pabaudos ar kalėjimas. Lietuvisai baisiai nekenčia vokiečių ir jų žandarų; laukia, kada juos išvaduos rusų armija. Jei dar šią žiemą reikės po vokiečių kentėti, tai nežino, kaip gyvi beišlikisia.

Nors užderėjimas laukuose puikus, bet vargšai lietuviai žino, kad jiems už jų prakaitą tik džiaugtis galima, o naudotis neteks. Akykus vokiečių žandarai viską žina, viską užsirašę. Turi užsirašę, kiek vištos viščiukų. Užaugus javams žandaras bus, kaip čia buvęs, ir ims sau, kiek norės, palikdamas ukininkui trupinius, liekanas. Kol nebus jvairi iškulti vokiečiai, kaž kaip jį spausių — visokiomis jėgomis laikysis. Tokiu būdu jie iš žmonių viską atima viščiukus,

paršiuokus, kiaušinius, avių vilnas. Buvo prisakyta nupiauti trumpai visiems arklams uodegos, o aštus pasiėmė be užmokescnio. Visi arkliai be uodegų. Vienas ukininkas pasėjo dešimts tabako diegų. Tai jam pasakė — augink — už darbą vieną diegą pasiimsi sau. Jei ko neatima, tai už tą reikia jau duoklę mokėti. Reikia mokėti už laikymą arklių, karvės, kiaušes. Už palaidą šunį mokama 10 rublių, už prištą 5 rubliai, už katę 5 markės, už vištą 1 markę. Kiekviena šeimyna turi pati savo žemę dirbti. Dvarų žemė gi nelaisvių dirbama, o lietuvių nevaro. Tik šventadieniais, kada žmonės švenčia, tai žandarai gauda vyrus ir varo tada j dvarų pasidarbuoti. Tankiai daro medžiokles po bažnyčias, kada tenai susirenka melstis. Jaunesnius vyrus tai suima ir prie darbo stato. Varami lietuvių plentų dirbti, kelių taisyti, prie gelžkelio, buvo vežami net j Vokietiją. Už darbą nieko nemoka. Bet su jais beveik nieko vokiečiai negali padaryti — bėga, kas gyvas ir slapstosi po miškų, kaip ir nelaisviai — pabėgėliai.

Kada žmonės ką nori parduoti valgomų daiktų, tai ar turi slapstytis, nes pardavinėti užginta, o jei turi ką atliekamo — atiduok vokiečiams. Todel gyvenimas miesteliuos tur buti dar sunkesnis. Bet mudu nebuome niekur užėję, bijodami žandarų. Bet tur but paslapčiomis šį tą nusiperka. Vazinėti iš vienos vietos kiton uždrausta.

Nelaisvių — pabėgėlių pilni Lietuvos miškai, ypač Kauno gubernijos. Beveik visi jie ginukuoti vokiečių ar rusų šautuvais. Nelabai jie bijo, net vokiečių žandarų. Reikėtų visos bataliono kariuomenės, kad juos suvaldyti. Nakvoja jie miškuose iškastose duobėse, ir tankiai net ukininkų pirtyse. Naktį pastatoma ginkluota sargyba. Maitinasi visi iš vietinių gyventojų rankų, ačiu lietuvių gerumui. Už tai padeda jiems darbuotis laukuose — sieną piauti, mėšlus vešti ir t. t. Jei, pavyzdžiui prireikia nelaisviams tabakos, tai eina visu buriu j miestelį ir parsineša. Vieni eina krautuvėn, kiti iš oro daboja. Taip buvo Konstantinavos miestely: nelaisvių burs atėjęs j miesteliuką suriko — ura, visi žandarai išbėgiojo. Gavę ko reikia — išsėšino atgal j miškus. Laukuvos miestelis buvo sumanytas užpulti, kad suimti vokiečių viršininką ir žandarus. Nelaisviai ant jų įpykė už tai, kad tie vokiečiai per daug aštriai elgdavęsi su lietuviams, kad duodavo nelaisviams maisto. Lietuvisai gi visai nekalti, nes, jei jie ir nenorėtų duoti, tai butų priversti tą padaryti, kada iš jų reikalauja ginkluotas nelaisvis — pabėgėlis. Nelaisviai taipgi tariasi neduoti vokiečiams grudy, kada jie mėgins veštis atėmę iš vietinių gyventojų.

Vokiečiai matomai visai nesirupina šiuo užimtu kraštu, jie tur but nusimano, kad jis jiems galų gale neteks. Kas buvo sugriauta, tai ir tebėra lig šiol. Matėva apdaužytą šiaulių bažnyčią, stogu nuplėštą.

Kai kur yra naujų kelių praitesta ir plentų padaryta. Apie šiaulius vokiečiai stiprina pozicijas ir matomai tenai tik laikytų, jei juos pradėtų rusai vyti. PatWjs vokiečiai kalba, kad jie atsitrauksią lig šiaulių, Ventos, Kauno, kad savo frontą susiaurinus. Visame tarpe nuo šiaulių iki dabartinių pozicijų jokių apkasų nesą ir nedaroma.

Štai ir visas, ką tiedu rusų kareivių papasakojo. Visą tai aš atpasakojau nieko nepridėdamas nei atimdamas.

Iš šito pasakojimo bent vienas dalykas visai aiškus, kad musų

"ATEITIES" KELIAUJANTI Agentai.

A. Zdažinskas

įgaliotas "Ateities" Kooperacijos B-vės agentas, darbuojasi New Havene, Conn. ir apeliukėje.

A. Zdažinskas prima "Ateities" prenumeratą, kolektoja iš senųjų skaitytojų, prima užsakymus ant knygų ir pardavinėja knygas, prima darbus "Ateities" spauustuvei, apgarsinimus ir t. p.

Visų musų SKAITYTOJŲ PRASOME PRIGELBĖTI P. A. ZDAŽINSKUI JO DARBE, nes "Ateities Koop B-vė" atsako. "Ateities" Administracija.

Julius Acus

keliaujantis "Ateities Koop. B-vės" įgaliotas agentas dabar darbuojasi SHENANDOAH, PA. IR JO APIELINKĖSE. Prie jo galima užsisakyti "Ateities", atnaujinti prenumeratą, jam įduoti pajieškojimus spaudos darbus ir pagarsinimus, užsisakyti per jį knygas, ir t. t.

Musų skaitytojų prašome jam prigelbėti darbuotis "Ateities" labui.

"Ateities" Administracija.

Kastantas Demikis

"Ateities Koop. B-vės" įgaliotas agentas darbuotis Wilkes Barrėje, Kingstone, Edwardsvillėje, Pittstone, Scrantuose, Pa. ir šitų miestų apeliukėje.

Jis užrašinė "Ateities", priiminė darbus, pardavinėja knygas ir užsakymus rinks "Ateities" knygynui, prima apgarsinimus. VISŲ SKAITYTOJŲ PRASOME PRIGELBĖTI P. K. DEMIKIUI JO DARBE. Ateities Koop. B-vė atsako už jo darbus. "Ateities" Administracija.

Jonas Indilas

"Ateities" Kooperacijos B-vės įgaliotas agentas dabar lankosi CONNECTICUT VALSTIJOJE: Hartford, So. Manchester, New Britain, Waterbury, Bristol, Union City, Ansonia, Naugatuck, Bridgeport, New Haven ir bus kitose vietose.

Mes prašome musų skaitytojų ir draugų pagelbėti p-nui J. Indilui darbuotis literatūros platinime.

PER P. J. INDILĄ GALITE USISAKYTI KNYGŲ, LAIKRAŠTĮ, PADUOTI DARBUS, PAJIEŠKOJIMUS IR T. P. Už jo darbus mes atsakome. "ATEITIES" Administracija.

SIS-TAS.

Jeigu nenori palikti turtuolių tai buk kaimynu turtuolio.

Išlavintas ir doras žmogus vis galvoja, o tuom laiku nedoras tamsuolis pelnosi.

Klausius apturi vieną gėdą, o atsakėjas dvi.

Juokdarys visuomet linksmas, o apšviestunas protarpiais susirupinęs.

broliai, Lietuvoje likę gyvena baisiausiose sąlygose; jie beteisai — jų tik tas nesukriaudžia, kas tingi tą daryti. Lietuvių padėjimas — tarp kujo ir priekalo. Iš vienos pusės stovi įniršęs vokiečių žandaras, iš antros pusės — alkanas ir ginkluotas nelaisvis — pabėgėlis. Še tai ir gyvenk!

Povilas Žadeikis.

23/VII—17.

(Pabaiga)

internacijona-
e, kad jis nieko
u, nei žemiau,
kad "internaci-
visų tautų, viso
o ne vien savo
Jeigu gi inter-
lba "apie žmo-
apie tautos, tai
ijonalistas, bet
r kosmopolitas
oms" jau at-
nalistą nua ka-

TEISYBĖ,
i norėtų, kad
ekas nesakyti,
sako, tai ta-
dinti tą bedu-
tautos išgama,
kad jie yra ta
šiuokštū nieko

Chicago kien-
uspiktino, kad
ašė, kad mus
aja milijon
upams ir m-
didžiausių ne-
jokių milijonų
merikos lietu-
užrašytos, Ir
neša? Ar ne-
ilijoną? Juk
rvių bažnyčių
užrašyta ir
tragrafiškai ir
s Rymo sos-
500 metų? O
ams užrašyti
onai bus, bet
r už teisybę
iek jų, kle-
onus svetim-

todėl bus galima ir dau-
atpausti jeigu bus reika-
Taip kad visi norėdami
šį veikalą galės jį gauti iš-
vidami augščiau minėtų rei-
lavima.

Kaip paprastai daugelis TMD.
rių vietoje savo draugams
iki Kalėdų kitokias dovanas,
primo savo draugus prie
TMD. ir nupirkę už pusę kainos
metų TMD. leidinį dovanoja
ems savo draugams kaipo Ka-
lėdų dovaną.

Žmogus, kuris myli gerus raš-
skaityti negalės būti dau-
užganėdintas kaip gaus
Kultūros Istoriją kaipo Kalėdų
dovana nuo savo artimo draugo.

Taigi mieli Tėvynės Mylėto-
Stengkitės, kiek galima ma-
meldimą išpildyti, o už tai
busite ir sau dėkingi ir tie
jums bus dėkingi, kuriuos Jūs
pritrauksite prie apšvietos ne-
šėjų armijos.

Yra žinoma, kad daugelis na-
rių rugoja, kad taip ilgai negau-
Kultūros Istorijos. Tas C. V.
suteikia didelį užsiganėdinimą,
nes C. V. tokiu būdu žino, kad
TMD. nariai rupinasi savo drau-
gijos bujovimu. Bet priimkite
mano užtikrinimą, kad suvėlini-
Kultūros Istorijos Centro
valdyba nekaltą. Centro Valdy-
dėjo visas savo pastangas,
kad tik greičiau išleis šį vei-
kalą, bet visokie keblumai nes-
strukdė. Toks didelis veikalas
negalima atlikti prabėgant. Tik-
tai tas gali žinoti visą sunkumą
darbo, kuris tą darbą dirba.

Jūsų
Dr. A. J. Zimontas, prez.

**PRIE N. A. APSKRICIO
SUAŽIAVIMO BESIREN-
GIANT.**

Jau rengiamės prie trečiojo N.
Angl. apskričio suvažiavimo.
Apskričio valdyba savo pasita-
rime nutarė jį sušaukti gru-
o 23 d., Lawrence, Mass. Lai-
kas šaukimo suvažiavimo gana
patogus: prieš Kalėdas, vėsus
ora ir kaip tik patsai įsitempi-
mas veikime. Dar beto kaip tik
beseniai išėjo "Kultūros Istori-
ja", kuri atnešė naujos energi-
jos mūsų veikėjams ir nariams.
O jau buvome begrimzdą į nusi-
minimą: nėra knygų, nėra kny-
gų buvo dejuojama visų visu-
ose kampuose; net kiti veikėjai
uleido rankas išgirdę narių
grasimus išstoti iš d-jos, iš-
mėtinėjimus už suvilimą. Bet
dabar tas viskas pranyko, užru-
stinti veikėjai galės atsipirti:
štai jūs rugojote, o dabar aš
jums suteiksiu tas laukiamas
knygas ir paklausti, ką, ar ne-
apsimokėjo TMD. knygomis už
tą 60c., kuriuos įmokėjote? Tris
tomai knygų — Kultūros Istori-
jos — tai vertė dviejų dolerių su-
virš, o dabartiniu brangumu lai-
ku tai graži atplda!

Tatgi N. Angl. apskritys, nors
nebuvo įkritęs nusiminiman ir
veikė visą laiką, dabar, ateinan-
tį suvažiavimą, turės dar aptar-
ti, kaip ateityje, jau esant kny-
goms, dirbti, kad organizaciją
išleis ir pastaciūs visuauš-
iausioje vietoje.

Beto yra pakeltas klausimas,
kad ateinančiais metais įvyksta
beimas pakeltų narių mokesčių
už \$1.00 metams. Šitas suma-
nymas ir mūsų apskričio suva-
žiavime, kur susivažiuos keletas
kuopų veikėjai-atstovai, būtų
aptartas ir kuoplačiausia apkal-
bėtas.

Svarbiausia yra N. Angl. Ap-
skričiai dabar apkalbėti organi-
zacijos reikalai. Veikimas
TMD. kuopų yra menkas, tai ar
nesurasti budo, kad jį būtų ga-
lima padidinti ir pagilinti. Bu-
vo tariamasi pereinuo suvaži-
avimuose, kad TMD. išleis kas-
mėnesis po vieną knygelę, ne-
tuomet, permatome, kad įvyktų
didėsni veikimas, bet vistiek
jeigu taip galima būtų padaryti,
tai vistiek jis bus paviršutinis:
atsiems knygelę, apsimokės mo-

kestį ir viskas pabaigta. O rei-
kėtų, kad kultūrinis darbas bu-
tų pagilintas žmonėse, kad jam
paukotoj ne tik 5c. per mėnesį,
bet ir savo sielos dalelę, pasi-
šventimo ir darbo, kad tas kul-
tūrinio darbo idealas visus riš-
tų ir visus skatintų prie darbo.
Taigi, kad taip būtų, reikia kad
kas nors apie kultūros darbo
prakilnumą rašytų, kad organi-
zuotų TMD. narius kas rištų ir
rištų su karštu ir šventu (ne
dirbtiniu) pasiryžimu. Kas tuo
galėtų būti? reikėtų mums pa-
galvoti.

Beto ir šerno raštų leidimas
ne visiems patinka ir jau buvo
gana įvairių balsų; net "Ateity-
je" rašė keli bendradarbiai ir
buvo dvi aiški nuomonės: viena
leisti šerno raštus, antra ne ir
suteikti seneliui rašytojui pa-
šalpą ir nuolatų darbą (galėtų
tai padaryti sutartyje su SLA.).
Čia ir svarbus klausimas: raš-
ti šerno nors jie gana pas mus
populerus, bet, ištikro, jau pa-
senė ir šiandien mokslas gamtos
srityje daug kame visai kitaip
žiuri. Jeigu p. Šernas panaujin-
tų tas vietas prierašais (o jų
reiktų gana didelių ir tuomet ar
ne verčiau būtų senųjų gamtin-
ninkų nuomones prieraše dėti),
tuomet virstų visai kitaip ir
pats klausimas. Butų neprošai,
kad C. V. pirmininkas pačio Šer-
no paklaustų, ką jis mano, nes
jis sekė gamtininkų darbus ir
geriausia žino savo veikalų ne-
dateklis ir jo nuomonę paskelb-
ti viešai. Bet mūsų apskritys
galėtų savo nuomonę išreikšti.

Paskaitų reikalas, maršrutas
ir k. reikalai-reikalėliai reiktų
apkalbėti.

Tat gi kuopos ir atstovai šiuos
ir kitus reikalus aptarkite namu-
ose, o suvažiavime galėsite na-
griečiau prieti prie nusprendi-
mo.

N. A. A. Narys.

Skaitytojų kampelis.

AR KENKIA?

Aš nustebau, kuomet pasta-
ruoju laiku sukėlė ginčus p. J. O.
Šyrvydas, kad ALTS. N. Angli-
jos Apskričio apsirinko savo
vietos reikalams organu "Atei-
tį. Man išrodė, kad žmogui la-
bai mažai apeina organizacijos
reikalai, o daugiau svetimas ke-
no nors biznis. Kitaip ir buti
negalėjo.

Pavyzdin galima nurodyti į
N. Angl. TMD. Apskričio veiki-
mą. TMD. Apskritis ir-gi savo
vietos reikalams turi organu
"Ateitį" ir kur-kas parankiau
vietos TMD. organizacijos vei-
kėjams susinešti, "Ateityje" pa-
skelbti savo parengimus. Beto,
"Ateitis" budama Apskričio or-
ganu ir praneša svarbesnius ofi-
cialius pirmininko ir sekretorių
paskelbimus ir dar paragina
veikti. Na, tai ir veikimas visai
kitokis ir organizacijai kur kas
sveikiau. O nuo to Centralis
organas ar nukentės? Nieko.
Tie žmonės, ką nerašė "V. L."
ir šiandien nerašo, nes jie nepa-
tenkinti ir nenori nieko bendro
su jaja turėti. Yra tokių, ką
gal ir su "Ateičia" nieko bendro
nenori — jie rašo į "V. L." ir
tokiu būdu vienas kitu pasipil-
do.

Man ypač metėsi akysna "A."
No. 48 TMD. skyriaus straipsni-
niai ir aš gerai žinau, kad keli
šimtai žmonių sužinojo iš "A-
teities" apie išėjimą naujų kny-
gų ir jau keli neprigulintieji ža-
da tuojau įstoti. Tai mūsų lai-
mėjimas.

Ačiu mūsų gerb. TMD. presi-
dentui Dr. A. Zymantui, tai neki-
lo ginčai, nes jis sudraudė: g.
Dr. A. Zymantui ne biznis rupi,
bet organizacijos labas. Tegul
butų rupėjęs tas labas kokiame
ten politikierui širvydui, tai
taipgi nebutų kilę nei ginčų ir
labai sveikai tas būtų atsiliėję
organizacijos darbą ir nauda bu-

LAISKAI Į REDAKCIJĄ.

VIESAS PRANEŠIMAS.

Pranešu gerbiamsiems "Mote-
rų Dirvos" remėjams, kad iš
priežasties betvarkės A. L. R.
K. Moterų Sąjungos Centre, ir
dėlei kilusių nesupratimų su
centro valdyba pasitraukiu iš
užimamos vietos.

Iki išėjimo "Moterų Dirvos"
numero 11 (14) su visais rei-
kalais bus galima kreipties se-
kančiu adresu: (Iki to laiko, gal
centro valdyba susiras naują
redaktorių): "Moterų Dirva",
14 Commonwealth Ave., Wor-
cester, Mass.

Su pagarba
"Mot. Dirvos" Red. ir Adm.
U. T. Jokubauskaitė.

PAJIESKOJIMAS.

Pajieškau savo pusbrolio Sebastijo-
no Dumšos, kuris gyvena apie New
Yorką. Jis paeina iš Suvalkų rub.
Šakių parap., Kumpupių kaimo. Mel-
džiu jo atsišaukti. Mmano adresas:
J. S. Dedinas
City Hospital, Scranton Rd.
Cleveland, Ohio.

**"TĖVYNĖ" IR MOTERŲ IR VAIKŲ
MĖNESINIS PRIEDAS**

—VISIEMS METAMS KAINUOJA TIKTAI \$1.00—
Užrašykite jį savo draugams ir pažįstamiems ir patarkite
kožnam lietuviui skaityti.

Užsakymus ir pinigų reikia siųsti sekančiu adresu:
A. B. STRIMAITIS,
307 West 30th Street,
New York City.

Mokykis Francuzu Kalbos

Užsirašyk "Amerikos Lietuvių", kuriame ra-
si geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių

Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lektijos, labai nau-
dinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatinai jau-
niems, kuriems gal atseis Francijoj buti, visiems karciviams nau-
dinga užsirašyti "Amerikos Lietuvių" \$2.00 metams.

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street,
Worcester, Mass.

**Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems didžiausią savaitraštį
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"**

įsteigta 1886 m.
„Vienybė Liet.“ privalo skaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė.
„Vienybė Liet.“ taipina moksliskis ir pamokinančius straipsnius.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienyose Valstijose...\$2.00; pusei metų \$1.00.
Kanadoje2.50; pusei metų \$1.25.
Kitose viešpatystėse.....3.00; pusei metų \$1.50.
Pažūrėjimui slunčiame vieną numerį dovanai ir knygų katalogą.
DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ KNYGŲ.
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120-124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

ЧИТАЙТЕ старейшую и самую распространенную в С. Штатах и в Канаде про-грессивную и индвартную народную газету

"РУССКОЕ СЛОВО"

выходит в Нью Йорке.
ПОД РЕДАКЦИЕЙ Л. М. ПАСВОЛЬСНАГО
при участии выдающихся русских, украинских, польских и литовских литературных сил.
Переводятся статьи помпашаются как на русском, так и на английском языках.
«Русское Слово» ежедневно находится в 40000 русских, украин-ских и польских домах.
RUSSKOYE SLOVO
31 East 7th Street New York, N. Y.
Пробные номера высылаются бесплатно

BORDEN'S Malted Milk
EAGLE BRAND
HAS NO EQUAL

DEL VISŲ AMŽIŲ.
Del žindančio kudikio kuomet reikia daugiau maisto. Del augančio vaiko ar mergaitės

BORDEN'S Malted Milk
IN THE SQUARE PACKAGE
Duoda sveikumą ir stiprumą. Del mokinančios mergaitės ar vaiko. Del senų ir silpnų, suteikia švarų maistą del kuno ir nervų.

NUSIPIRK SIĄDIEN
Galima gauti visose aptiekose. Arba prisiųsk šį kuponą ir 10c. stempelį: Malted Milk Dept., At Borden's Condensed Milk Co., New York. Gausite receptų knygelę ir pavyzdį—užtektinai viena kartui.
Vardas
Adresas

SUSELPKIT LIETUVOJE ESANCIUS

per mūsų agentūrą, per kurią galima siųsti pinigus Lietuvon, "Vokietijon", ir suselpti savo gentis.
Kurie manot važiuoti į Lietuvą po kare, tai geriausia proga siųsti dabar pinigus į bankas — už \$16. 100 Rublių, už \$150. 1000 Rub.

ATEITIES AGENTURA
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

ATEITIS

staryjšiuo i samuoju rasprostranen-
nuo i S. Štatah i v Kanadę pro-
gresivnuo i indvartnuo narodnuo gazetu

"РУССКОЕ СЛОВО"

выходит в Нью Йорке.
ПОД РЕДАКЦИЕЙ Л. М. ПАСВОЛЬСНАГО
при участии выдающихся русских, украинских, польских и литовских литературных сил.
Переводятся статьи помпашаются как на русском, так и на английском языках.
«Русское Слово» ежедневно находится в 40000 русских, украин-ских и польских домах.
RUSSKOYE SLOVO
31 East 7th Street New York, N. Y.
Пробные номера высылаются бесплатно

Pranešimas

lietuviams, kad mes, jau gerai žinomi jums, lietuviški kriaučiai

P. Valiulis ir J. Savalskis, kurie seniau laikėme savo šapą po No. 70 Lawrence Street, dabar persikėlėme į naują vietą.

P. Valiulis ir J. Savalskis
42 Haverhill st.,
Lawrence, Mass.

DR. A. J. KARALIUS
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
2121 N. WESTERN AVE., CHICAGO.
Valandos: Ryte 9—12.
Po pietų: 2—8.
Tel. ARMITAGE 984

PERSERGEJIMAS

Esame informuoti, kad nekuriuose restoranuose ir darzuose alų ir kitus gėralus pardavinėja po priedanga populiariško gėralo Bevo.

Sie pranešimai buvo ganėtinai patvirtinti ir mes buvom priversti užvesti bilą už tai.

Gėralas Bevo turi federališkos ir valstybinės valdžios apsaugą. Prirengiant jį del pardavimo; mes vartojam visus atsargumus idant apsaugojus visuomenę nuo apgavystės ir tuomi primename įstatymus, kuriuos prigavikai bando peržengti. Bevo parsiuduoda tik buteliuose, mes patįs supilstom jį į butelius; mūsų vartojamų: butelio, viršelio ir pečeties ženklų, nieks negali imituoti ir neturi tiesos tą daryti.

Nepraleisime jokių žingsnių mūsų galės apgini-
mui teisių, sulyg kurių Bevo yra išdirbamas ir pardavinėjamas, ir sulyg teisių bus apsaugoma visuomenė nuo prigavystės ir tuom bus užlaikomas geras vardas šios Bendrovės.

Taipgi pranešam, kad mes neparuosim mūsų išdirbimo toms įstaigoms, kurios bus prasikaitusios čia nurodytuose prasižengimuose.

ANHEUSER-BUSCH BREWING ASSOCIATION

ATIDAROMA DVASIAKA SEMINARIJA

Kadangi žmonės kab-kart kreiplasi reikalaudami sutvėrimo naujų Amerikos Lietuvių Tautinės Katalikų Bažnyčios Parapijų, tat tam reikalingi kunigai. Rimti žmonės, baigusieji teologijos ar filosofijos mokslą, o taipgi gimnazistai gali išeiti į kunigus, pastodami į dvasinę seminariją, kurios kursas tuoj prasideda. Reikalaudami informacijų rašykite

Rt. Rev. S. B. Mickevicz,
156 Garden st., Lawrence, Mass.

SKAITYKIT "ATGIMIMĄ"

Naują dvasiaitinį apšvietos ir mokslo žurnalą pradėjo leisti Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčia Amerikoje. Žurnalas yra 20 puslapių, "Vairo" formato, su daugybe Lietuvos vaizdų ir šiaip puikių paveikslų. Jame telpa puikiausių lietuvių rašytojų straipsniai ir eilės, vertimai iš kitų kalbų, gvildinama žmonių dvasiniai ir materialiai reikalai, etc.

Šis naujas lietuvių laikraštines šeimynos narys nepastoją keliu nei vienam laikraščiu, bet įneša naują žiedą į mūsų kultūrinį gyvenimą.

Kaina tik \$2.00 metams, \$1.00 pusei metų.
Norėdami vieno numerio pasižūrėjimui pasiųskite 10c. ir pareikalaukite "Atgimimo" šiuom adresu:
"ATGIMIMAS"
156 GARDEN ST. LAWRENCE, MASS.

PAIN-EXPELLER

tai kiekvienos šeimynos geriausias draugas, kuris tikrai pagelbi nuo visokių kentėjimų ir skausmų.
Dabartinės gyvenimo aplinkybės priverstė mus pabranginti iki 35 centų mažą buteliuką ir iki 65 centų didelį.
Pilnai tikėkite, kad gausite visada tą senai išbandytą gyduolę tokio pat gerumo ir pagelbingumo. Nesiduokite apgaut suklastuotais vaistais, parduodamais už pigesnę ceną.
Šią seną tikrą gyduolę gausite visuomet tokiaime pakelije, kaip čia parodyta. Pirkdami žiūrėkite, kad būtų ant pakelio ženklas „INKARAS“ ir žodis „LOXOL“, o taipgi mūsų pavardė.
Tikrasis PAIN-EXPELLERIS parduodamas visose aptiekose. Galite gauti ir tiesiog iš mūsų. Patariame pirkt buteliuką už 65 centus, nes jame yra gyduolių dvigubai daugiau, negu už 35 centus.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

ikalai.
DENTO
OMS.
"Kultu-
ntinėjama
iems na-
nepasa-
storija bus
leidinis sa-
Kudirkos
ip visiems
se tomose.
savo turi-
s, gal bus
kurias vie-
tekurie, te-
pažinti su
ija ypating-
slo šakoms
Kultūros
orija visos
o su tais
reikalinga
MD. išleis-
ą jnes į lie-
V. nuo sa-
ų tą veika-
tyti ir pla-
je lietuvių
lima užtik-
rikalo skai-
is veikalas
erskaitytas
turės didė-

veikalo bu-
soms kuo-
tuopos val-
šeimyniš-
tkarą į kur
daugiau-
visiems
lant jie vi-
atsiimti

ie agitaty-
ai visiems
leidinį
yti gauti

arie norės
imo ir už-
vejus me-
teinančius
uros Isto-
Kultu-
rytos kli-

P. Bunin.

Jezuitai

(Tąsa iš "At." No. 46.)

Surištas pareiga visa papasakoti apie savo draugus ir kitus savo viršininkams, jezuitas tečiaus niekuomi neturėjo išsiduoti prieš svietimus ir visa slėpti nuo jų. Jis neturėjo tiesos pasakoti ką-nors apie ordoną jokiam svetimam žmogui. Visa kas darėsi ordone, turėjo būti paslėpta. Todėl apie vidujinį jezuitų gyvenimą tiek mažai buvo žinoma.

Jezuitų ordonas — tai gerai sugalvota, kieta drausme sukulta, persiėmusi viena miptimi, organizacija. Neįstabu todėl, kad tas ordonas veikiai pradėjo lošti vadovaujančią rolę tikybiniam Europos katalikų gyvenime ir net turėti didelės įtakos politikoje.

Popiežiai suprato jezuitų svarbumą ir suteikė jiems daug nepaprastų privilegijų — pirmenybių, palengvinimų, kurios surašyta tam tikroje knygoje. Apturėję tas privilegijas, jezuitai drąsiai šoko į darbą ir greitai prakalbino apie save visą pasaulį.

IV.

Jezuitų mokslas.

Kaip jau pirmiau buvo sakyta, jezuitų ordonas atsirado katalikų bažnyčios kovoje su reformacija. Pamatinis jų uždavinys buvo ginti popiežių ir jos privilegijas nuo visokių priešininkų. Su kokių jausmu mes žiūrėsime į tą katalikų reakciją apsišėkimą, vienok turime pripažinti, kad pirmutiniai jezuitų tikslai buvo švarūs. Tai buvo ištikro dievobaimingi žmonės, jie darbavosi išimtinai "ad maiorem Dei gloriam" (dėl didesnės Dievo garbės). Iš pradžių savo ginklais jie buvo pasirinkę vien dvasinius dalykus: pamokslus ir jau nuomonės auklėjimą. Bet, iš priežasties didelio pasisekimo, greitai prie "Jezus draugystės" pradėjo plaktis žmonės, kurie labai savotiškai suprato "Dievo garbę". Jezuitų pasisekimas apskoro jiems galvas. Suplaukę j jezuitų rankas nepasakomi lobiai nuo jų garbintojų, pasidarė pagunda jų nariams ir užsidegė gašlumai dėl tų lobų, padarė tai, kad ordono nariai visai užmiršo padariusiems tikslams ir priemonėms.

Jezuitų ordono nariai iš pradžių nedalyvavo inkvizicijos teismuose, bet vėliau pasidarė idejiniai įkvėpėjai žiauriausių kovos būdų su eretikais-kreivatikiais. Jezuitas Escobar'as sako: "Eretikas bus atskirtas nuo bažnyčios, jo šliubas bus perskirtas, jo dvarai, kad ir paveldėti, bus atimti; jam bus atimta visos pilietinės tiesos, o užsispyrimo atsitikime jis bus mirtimi nubaustas. Eretiko vaikai taipogi bus mirtimi nubausti, jie nuo bausmės bus paliuosuojami tik tokiam atsitikime, jei patys apskųs savo tėvus. Inkvizitoriai eretiko vaikų neprivalo užlaikyti iš pajamų nuo atimtojo jų tėvų turto."

Inkvizicija pasidarė jezuitams "augščiaušioji visuomeninės tobulybės forma." Kovoje su eretikais yra leistos visos priemonės. Tuo žvilgsniu jezuitams buvo labai patogus obalsis "tikslas išteisina priemonės". O kadangi ordono tikslas — Dievo garbė, tai nėra tokių priemonių, kurių tas tikslas neišteisintų. Vartodami gyvenime šį principą, jezuitai nuosekliai nuėjo ligi to, kad net pradėjo teisini nedorus ir kriminalius dalykus.

Stengdamiesi įgauti daugiau įtakos ir sukindamiesi plačiosios visuomenės tarpe, jezuitai išsidirbo sau ypatingą taktiką — prisilakti ir prisitarkinti prie įvairių padėjimų ir luomų žmonių. Jie gerai suprato, kad sauso ascetizmo skelbimu jie gerai suprato, kad sauso ascetizmo skelbimu bo tokį doros-moralybės supratimą, kuris buvo priimtinas visiems, nes niekeno nevaržė.

Čia mes paduosime keletą jezuitų samprotavimų apie įvairius doros klausimus, idant parodžius, kokia priemone jezuitai prisitraukdavo žmonių širdis.

Štai keli tų samprotavimų apie paleistuvybę ir apie vyrų ir moterų santykius. "Kas susideda su jauna mergina iš geros valios, tas nepapildo tuomi nuodėmės, kadangi mergina gali su savimi elgtis kaip nori ir mylėti ką nori", sako tėvas Pranas Ksaverijus Felgisis savo rašte "Praktikos klausimai apie dvasininko pareigas", išleista Augsburgėje 1750 metais. Kitas jezuitas Mulla savo rašte "Doros kompendiumas" apie tai sako: "Kas prigaus merginą prievarta, grasinimu arba gudrybe, tas turi atlyginti jai ir jos giminėms už tą žalą, kuri buvo jai padaryta; turi duoti jai pasogos, kad ji susirastų sau kitą vyrą arba pats turi apvesti su ja, jeigu kitaip kaip negalėjai atlyginti. Vienok, jeigu tas dalykas pasiliko paslapytyje, tai sąžinės žvilgsniu merginai nereikia duoti jokio atlyginimo." Tėvas Etien Boni's apie paleistuvybę aplamai šiaip sako: "Visiems galima lankytis paleistuvybės namuose su tikslu atvertus paleistuves į gerą kelią, nors labai galimas dalykas, kad nuėjęs į ten ir nusidės, nes sunku susilaikyti nuo pagundos. Tečiaus tai nebus "stur-

pum", bet tik "fornicatio". "Sturpum" būtų tame atsitikime, jeigu mergina būtų apgauta prieš jos valią, o "fornicatio" esti tada, kaip abi pusės ant to sutinka ir merginai jokios skriaudos tuomet nėra." Negalima nepripažinti, kad tokia pažvalga jezuitams buvo labai patogi, kadangi jie mėgo labai skelbti savo mokslą paleistuvybės namuose.

Pataikaudami paleistuvybei, jezuitai turėjo teisinti ir tuos, kurie jai tarnavo. Sumanus tėvas Kastro Paolo šiaip mokina savo raštuose: "Privestas del prasimaitinimo tarnauti paleistuvingam ponui, tarnas gali padėti jam sunkiausias prasikaltimus atlikti. Taip, pavyzdin, jis gali paprinti jam gulovę, nuvesti jį į paleistuvybės namus ir t.t. ir t.t.; visame tame jis nenusideda. Jeigu, pavyzdin, jo ponas norės įlpti pro langą pas moterį, tai tarnas gali jį pakylėti, palaikyti jam kopečias, todėl, kad pagelbėti lipančiam žmogui nėra jokia nuodėmė."

Įdomus jezuitų samprotavimai apie tai, ar padoru ar nepadoru imti pinigai už prostituciją (paleistuvybės amata). Apie tai tėvas Hordon'as šiaip sako savo tvarynyje vardu "Bendroji moralė teologija" tomas II, knyga 5: "Viešoji moteris (prostitutė) turi tiesą reikalauti užmokėsio, bet neperaugšto. Tai apeina vien slapta paleistuvaujantįs merginas. Bet išteikėjusioji moteris neturi tiesos reikalauti užmokėsio todėl, kad pelnimasis paleistuvybe neįeina į apsidėdimo kontraktą!" Betgi šiame klausime jezuitai skiriasi savo nuomonėmis. Taip, bent garsus tėvas Eskobar'as yra tokios nuomonės: "Užmokėsio, kurią gauna išteikėjusi moteris už sulaužymą moterystės ryšį, yra jos teisėtas uždarbis, bet ji taipogi turi duoti naudotis tuo uždarbiu ir savo vyrui."

Tečiaus begėdiškumo rekordas šiame dalyke išpuola tėvui Tamburiniui. Jis atsako į tokį klausimą: kokia kaina turi pardavinėti moteris tą malonumą, kurį suteikia vyrui? Jo atsakymas į tai štai kokis gilus ir gerai sugalvotas: "Tai priguli daugeliu aplinkybių, kaip antai: nuo prigimimo, gražybės ir moteries padėjimo; taip, moteris, esanti geroje visuomenės pagarboje yra daug brangesnė, negu ta, kuri susideda su kiekvienu pašalalčiu. Todėl čia svarbu žiūrėti, ar tai yra gerbiama moteris, ar tikra paleistuvė. Viešoji moteris (paleistuvė) neturi imti nuo vieno daugia, nuo kito mažiau. Ji turi nusistatyti sau kainą ir sulyg ta turi būti jai užmokėta. Vyras duoda jai pinigų, o ji jam už tai savo kuno, taip lygiai, kaip smuklininkas — degtinės. Gi padorijai ir gerbiamoji moteris gali reikalauti, kiek tik ji nori, todėl, kad neturint nustatytos taksos, pardavėjas gali prašyti už prekę, kiek jis nori." Taigi ir tokia moteris, kaip nekalta mergelė, gali prašyti už savo vainiką, kiek jai patinka ir niekas negali jai prikišinėti lupikystės."

Lygiai sąmojingai samprotauja tėvai jezuitai ir apie vagystę. "Ar galima reikale vogti?" klausia tėvas Pierre Arragone ir atsako: "Taip, vogti yra galima slapta ir viešai, bet tik tokiam atsitikime, kad nėra kitaip kaip pasigelbėti bėdoje. Ir tame nėra jokio nusikaltimo, nei apiplėšimo, kadangi prigimties tiesomis visa priguli visiems ir kiekvienas turi kaip-nors palaikyti savo gyvybę." Leidžia vogti ir kitas tėvas Statler'is: "Jei iš ligos priežasties ar iš bedarbės, žmogus negali savo darbu užsidirbti prasimaitinimo, tai jis turi tiesą slapta ar viešu būdu imti iš turtingesnio tai, kas yra jo atliekama." Antonio-de-Eskobar'as dar šiaip paaiškina: "Jeigu matai žmogų, besitaisantį kolį varguolį apvogti, tai sulauk jį ir užrodyk jam kokį turtuolį, kurį jis apvogtų vietoje vargšo."

Jezuitai pasirodė puikiais melo ir neteisingos priesaikos teorininkais. Apie tai jie daug lapų prirašė. Paduodame keletą nuomonių. Ks. de Kardens sako: "Galima prisiekti svarbiuosius ir nesvarbiuosius dalykuose su tikslu neužlaikyti priesaikos, jei tik yra gana svarbi priežastis tam." Galima kartais kalbėti abejutinais ir apgauloti teisę, jei tik yra svari priežastis nuslėpti tikrą teisybę, rašo tėvas Kastropalos: pavyzdin, kad nebūt nubaustas mirtimi už kokią žmogžudystę, reikia griežtiškus užsigynimo ir tai yra leista tokiam atsitikime ir nėra nei mažiaušioji nuodėmė. Tokiose aplinkybėse galima ir abejutinais prisiekti, todėl kad pirmoji žmogaus pareiga, augštesnė už visa, yra rūpintis išsaugoti savo gyvybę visais galimais būdais. Tuo atžvilgiu šiame su manim sutinka mūsų mokyčiausieji teologai ir aš galiu nurodyti šiuos raštus savo patvirtinimui: Navarros Toletta, Juarez'o, Valencijos ir Lesi'aus. Tėvas Bonacin'as taip mokina: "Jeigu esi padaręs kokį prasizengimą ir esi klausiamas apie tai, tai neimk sau už pareigą tuojau ir prisipažinti, kol dar gali surasti visokių galimų išsisukinėjimų. Jeigu teisme matai, kad pripažindamas savo kaltę pasidarysi sau daug ir sunkios bėdos, tai drąsiai ginkis, kad tu nedariai, vienok kalbėk taip, kad vėliau galėtum savo žodžius išaiškinti taip, kaip norėsi. Jeigu taves klausytų apie tavo sandraugus, tai ir tuomet tylėk ir atsakinėk netiesą, o užvis geriau sakyk taip, kad taves negalėtų suprasti."

Apie kyšių ėmimą tėvas Taberna taip samprotauja: "Klausiate, ar turi teisėjas sugrąžinti kyšį, duotą jam vienos besibylujančių pusių, kad

išlošus teisme bylą? Atsakau: jis turi sugrąžinti kyšį, jei dalykas, už kurį jis gavo yra teisėtas, bet, jeigu tas dalykas, už kurį jam duota kyšis pinigais arba kitokiais brangiais daiktais, yra neteisėtas, tai jis turi tiesą pasilaikyti sau kyšį, kadangi jis tą kyšį užtarnavo."

Bet ypatingai daug sumanumo jezuitai parodė savęs apsigynimo teorijoje. Jezuitų teologų žvilgsniu kiekvienas turi tiesą keršinti savo skriaudikai ne vien teismo keliu, bet ir skundais, šmeižtais jo garbės, vardo ir apkalbėjimais. "Apkalbėjus ką-nors, sako tėvas Tamburinas: "galima buti tikru, kad atsiras daugelis žmonių, kurie saky, kad apkalba yra teisinga, todėl, kad žmonės iš prigimties yra blogi ir mėgsta pikty ir skriaudikas galų gale liks kaltas, nustos garbės ir kiekvienas badys jį pirštais." Atvirai kalba ir tėvas Statler'is: "Apšmeižus kam-nors, žmogus turi tiesą savo skriaudikai atimti gerą vardą, kuriu pasinaudodamas jis nuskriaudė jį; tam reikia atidengti ar išvilkti aikštėn jo juodus darbus ar padarytus prasikaltimus. Galima net pramanyti apie skriaudiką kokią-nors paskalą, jeigu nėra kitokios priemonės apsidirbti su skriaudiku ir atimti pasitikėjimą juomi." Kiti jezuitai nueidavo tiek toli, kad pripažino, jog skriaudėją galima buvo nužudyti. Taip Paryžiaus kolegijos profesorius Gerro mokino savo mokinius: "Jeigu esu įskystas karaliui, teismui arba kitokiems įtakingiems asmenims ir negaliu kitokiu būdu savo vardo atitaisyti kaip tik nužudymu, tai galiu nužudyti savo priešininką. Aš turiu tiesą padaryti tai net tokiam atsitikime, jeigu ir papildžiau tą prasikaltimą, kuriame mane kaltina, bet taip paslaptinai, kad teismo tyrinėjimui sunku būtų su-sekti jį." Tą pat mintį apie žmogžudystę teškovai ir lestinumą dar geriau apreiškia Eskobar'as ir Busenbaum'as. Pirmasai savo "Moralėje Teologijoje" sako, jog žmogų galima yra užmušti, jeigu tik to reikalauja visuotinis labas ir asmeninis apsisaujojimas. Antrasis mokino taip: "Savo gyvybės, sveikatos ir garbės apgynimui, suni galima užmušti tėvą, vienuoliui perdėtinį ir pavaldiniui — savo valdovą."

Toliaus pamatysime, kad čia išreikštosios mintys nepasiliko vien teorija, bet buvo panaudotos ir buvo sukurti visos eilės karalių nužudymų. Jezuitas Eskobar'as dar teisingo žmogžudystę visuomenės labu, bet jezuitas Henrikas skelbė žmogžudybę, nesidangstydamas jokiu labu. Jis taip mokino savo pasekėjus: "Jeigu kunigas turi susinešius su išteikėjusia moterimi ir vyras tos moteries sugautų jį, tai jis gali užmušti tą vyrą, gindamas savo gyvybę ir garbę ir netikines teises, bet nenustos tiesos atlikinėti bažnytinės pareigas."

Tokis tai buvo moralybės-doros kodeksas, kurį jezuitai išsidirbo savo darbe ir vartojo gyvenime. Jų dorinis lankumas leido jiems eiti ten, kur jų priešininkai su pasibiaurėjimu būtų sustoję.

V.

Jezuitai dirba.

Idant įvykdžius savo mintis gyveniman, jezuitai darbavosi visuose visuomenės sluogsnuose, prisitaikydami prie visokių aplinkybių, kokiose jiems tik pasitaikė dirbti. Jie buvo demokratai, kuomet sukinėšis liaudies tarpe ir priešingai, išaugšto kalbėjo apie tą liaudį aristokratijos-didžiųjų salionuose. Nuduodavo dideliais dorininkais, kuomet gyveno dievobaimingų žmonių tarpe ir atbulai, mėgdavo riebiai pašnėkti su įvairiais palaidunais. Liaudis vienok mažai tetrakė juos į save. Jezuitai buvo dargi aršūs priešininkai plataus liaudies apsišvietimo. Ordono įstatuose į liaudies švietimo pažvalgą išreiškia šiaip:

"Nėra pageidaujamas dalykas, idant prasčiokai ir tarnai mokėtų skaityti ir rašyti; gi tu, kurie moka skaityti—rašyti nereikia nieko daugiau mokinti; liaudies ir tarnų švietimu negalima užsiminėti be generolo leidimo todėl, kad žemosios klesos turi užlaikyti savo sielos paprastybę ir su nuolanka turi atsiduoti Musų Viešpačiui — Jezu Kristui."

Augštosios gi klesos, užtat, jezuitams nepaprastai rūpėjo. Jie stengėsi įgyti pasitikėjimo tokių žmonių, kurie užiminėjo augštas vietas, jie stengėsi buti jų išpažinties klausytojais ir jų vaikų auklėtojais. Ypatingai gi jezuitai stengėsi paimiti į savo rankas jaunimo švietimą ir auklėjimą, visai teisingai manydami, kad iš jų suaugus toki žmones, kokius jie išauklės ir nuo jų priklausys pilnas jezuitų troškimų išsipildymas. Su ta mintimi jezuitai pristeigė daugelį mokyklų, pritaikė jas turtingų žmonių skoniui ir stengėsi įkalti jaunajai kartai jose pilną atsidavimą popiežiumi ir jezuitams.

Jezuitų auklėjimo sumanymai turėjo greito pasisekimo. 1600 m. jezuitai turėjo 200 mokyklų, 1710 m. jau 612 mokyklų, 137 pansijonus — namų mokyklas ir daugybę universitetų.

Nenustojamai varydami savo darbą, jie veikiai privaisė savo įstaigų visoje Europoje. Septynioliktame mete, įkurus ordoną, jis užkariavo 129 provincijas, kuriose atidengė 100 įvairių įstaigų su 1000 narių. Septynioliktame mete po įkūrimo, ordonas išplatino savo darbą po 32 provin-

cijas, kuriose turėjo 23 bendrabučius savoriams-dvasininkams, 372 kolegiji, 41 jaunūnės namą ir 123 įvairias kitokias įstaigas, kurios visos turėjo 13,112 žmonių.

1626 m. ordonas viešpatavo jau 39 provincijose ir turėjo 15,493 narių išviso — 803 jaunūnės namus, 467 kolegijas, 63 misijas, 164 bendrabučius ir 136 seminarijas.

1749 m. jezuitų draugiją pasiekė savo aukščiausio išsivystymo. Tose pat 39 provincijose turėjo 22,589 narius, 11,293 kurių priklausė dvasinio luomo, 24 išpažinties klausytojų namai, 61 kolegijas, 273 misijas, 176 seminarijas, 61 misionarių namai ir 335 kitokias įstaigas. 1710 m. jezuitai turėjo savo rankose teologijos ir filozofijos mokyklas 80-tyje universitetų.

Parodęs tokio darbštumo ir suėmęs į savo rankas milžiniškų turtų, Jezus ordonas visada pradėjo lošti žymią rolę daugelio šalių gyvenime. Plešdamas savo veikimą, ordonas stengėsi paimiti savo įtakon visos gyvenimo pusės. Visas, kas tik nepasidavė ordonui, buvo pakelbėta mirtina karė. Ta jezuitų karė už įtaką, nuėmė juos ligi tiek, kad jie įkvėpėjai ir suorganizavėjai ištisos eilės šalių valdovų nužudymų.

Kaip ir paprastai tų savo darbų išimtinimui, jezuitai sumanė visą teoriją. Žinodami su panieka į liaudį, jie, tečiaus visad, kaip tik tai buvo naudinga jų tikslams, skelbė kraštutiniausią, griežčiausią demokratybę.

Štai koki buvo tie sumanymai ir teisinimos: "Kiekvienas pavaldinis turi tiesą nužudyti savo valdovą, kuris yra užgrobęs sostą pats ir istorija parodo, kad tokius nužudytuos visos tautos didžiai garbino. Vienok galima nužudyti ne tik uzurpatorių — užgrobėją valdovą, bet taipogi sėtąjį valdovą, jei jis apkrauna pavaldinius sunkiais mokesniais, parduoda tiesą ir tironiškai elgiasi su visais, tepaisydamas savo naudą." Kitas jezuitas, italas Komitelo, apie tai šiaip samprotavo: "Nužudyti yra leista by-kas: ar tai bus generolas, kunigaikštis ar karalius. Savo gyvybę kiekvienam brangesnė už kito ir valdovas, skriaudžias savo pavaldinius yra panašus į plėšrūjį, kurį reikia nugalabinti."

Emanuelis Sa nueina tame dalyke dar toliau ir sudaro gražią teoriją tų visų jezuitų darbų išimtinimui. Jis sako: "Kunigų maistas prieš tų šalių valdovą, kurioje jie gyvena, nėra jokis prasikaltimas prieš valstybę, todėl, kad kunigas negali buti jokio valdovo pavaldinis (suprask jį yra tik Rymo pavaldinis. Vertėjas) Teisingai yra, jei žmonės nužudo neteisėtą valdovą; o je nužudo tironą — tai yra nuopelnas."

Turint tokią išdirbtą teoriją, išteisinančią valdovų nužudymus, jezuitams reikėjo ją pradėti praktikuoti. Ir jie tai padarė. Pirmą jų aukštosios nebuvo vokiečių imperatorių Leopoldas Pirmasis. Jis gavo sostus mirus savo tėvui Ferdinandui Trečiajam 1657 m., Austrijoje, Vengrijoje ir Čekijoje, o sekantį metą ir Rymo imperijos sostą. Leopoldas buvo jezuitų Mueler'o ir Neuhard'o auklėtinis. Tuodu dvasiniu tėvu taip pat jam jezuitų mokslą, kad jis skaitė jezuitus nekildingesniais už patį Dievą. Jis net pats pasidarė pasaulinis jezuitų ordono narys. Pajutę tokį garbę, jezuitai pamėgino panaudoti dabar visą savo įtaką, kad pasmaugus galutinai protestantizmą. Tam jie pareikalavo, kad Leopoldas pamokintų sąžinės laisvę Vengrijoje ir verste privertų keletą milijonų protestonų atsiversti į katalikybę. Leopoldas gerai suprato, kad išpildžius šį jezuitų reikalavimą reikšia sukėlus šalyje suauktimas ir todėl gailėdamasis, kad negalys išpildyti, atmetė tą jezuitų reikalavimą. Pamatė, kad imperatorių nenori jezuitų klausyti, jie nutarė atsikratyti jį. Jie spėjo, kad prasišalimo imperatorių, sostą užims jo nepilnametis sunis ir regentienė — laikinė valdytoja bus visu kuo atsidavusi jezuitams imperatoriaus pati.

1670 m. balandžio mėn. iš Varšvos pro Moraviją į Vengriją važiavo į Konstantinopolį Milano bajoras vardu Juozas Baro. Jis buvo garsus anų laikų daktaras, kemikas ir laisvų tikybinių pažvalgų žmogus, už ką ir buvo inkvizicijos persekiojamas. Kunigai seniai reikalavo jį suminti. Vos pervaziavo jis Silezijos sieną, tuojau buvo Austrijos valdžios suimtas, popiežiaus nuncijui — pasiuntiniui reikalaujant, ir nuvežtas į Vienos misionarių kalėjimą. Kelyje į ten nu lydėjusio jį rotmistro pavardė Skoti, jis sužinojo, kad jau kelintas mėnuo imperatorių serga kažin-kokia keista liga ir jį vaistai jam negelbsti. Baro daugiau išklausinėjo apie imperatoriaus ligą ir išreiškė nuomonę, kad jis yra kuomi-nors nuodijamas.

— Kad mane tik įleisų prie imperatoriaus, tai aš išgydyčiau jį tikrai, — pasakė Baro.

Rotmistras Skoti, kaip tik parvažiavo į Vieną ir atidavė suimtąjį į kalėjimą, tuojau nuklebo į imperatoriaus rūmą ir išprašė pasimatymą su imperatoriumi.

— Jusų Didenybe, tarė jis imperatoriui, pakęs su juo du vienu: — aš atvežiau į Vieną žinomąjį daktarą Baro. Kelyje mudu su juo iškalbėjom apie Jusų Didenybės ligą ir jis išreiškė nuomonę, kad Jus esate nuodijami kuo-nors ir jį apsiima Jus išgydyti.

(Toliau bus.)

Dr. Aldona Šliupitė. Laiškai iš kelionės.

Laive "Heredia", Balandžio 11, 1917.

Mylima Mama ir Mylimas Tėti: Už 36 valandų busime Mississippės upėje dar 110 mylių iki pasieksime New Orleans'ą.

Buvau neišpasakytai linksmas, kada įlipau į šitą laivą. Tie iškaščiai pragyventi buvo tokie dideli — kad baimėmė kaip kur norėjau iškeičiant, kur tik pasisuksi — tuojau lengvesnė kišenė. Viskas pietuose gražu, augalai kaip laukiniai, bet karščio negalėjau iškęsti. Reikėjo 3 kartį dieną maudytis — ir išeiti tiktai galima anksti išryto arba apie 4 po pietų. Viduryje dienos esi priverstas sėdėti pavėsyje — kitaip prakaitas liejasi. Baltieji žmonės Vidurinėje Amerikoje gana puikiai gyvuoja, bet dar nepasirodo, nors kiti — vyrai — buvo susirgę.

Čia mažiau žmonės susijazsta kaip laive "Pastores". Bet aš praleidžiu savo laiką su viena našle iš Tennesio. Ji daug papasakojo apie Civilę Karę. Jos bobutė turėjo galybę vergų, nežinodavo kas tai buvo apsiautę butukais, rengtis — atlikdavo viską tarnai. Juo daugiau vergų, juo skaitėsi turtingesnis ir įtakingesnis žmogus. Ir pasidarė tarpe baltųjų klasės: aristokratų ir varščių. Kas tik turėjo kambariai dideli, langai platus, visada atviri. Labai mažiame mėsliu — tik tiek kiek būtina reikia — kilimų langų uždangų ir kito kas tik sunkaus, nematyti. Kas čia apgražina kambarius — tai gėlės, augalai. Pietuose reikia dėvėti mažai drapanų — ne tiek daug valgis. Čia vaikam gyventi tai rojus — viena dresiuokė, kurpiukės — be aučių — ir buna liuosi visą dieną ant oro. Jie tokie gražūs — bet sako po 6 metų jiems darosi nesveika.

Mūsų laivas mažas, senas. Pirmą naktį, pranešė, kad visi žiburiai turi būti užsuktai 9-tą vakare. Net baugu pasidarė — buvo sunku miegoti, tik mažėsi apie submarinus, kaip čia atsitiks ir t.t. Bet po tam, pripranti — jei bus bus, tai bus — nuo to nepabėgsi. Čia buvo kelios moters su vaikais — joms čia nebuvo malonu.

Šiame laive nėra tokių puikių, interesingų žmonių, kaip laive "Pastores". Mano kaimynė yra ispanė iš Kolumbijos. Tokia mažiukė, labai negraži, tamsi, bet turinti ilgus juodus plaukus. Mūsų kambarys ant dėnio — tamsu, nešilta, visai nereikia apsirengti. Viskas būtų gerai, tiktai ji nemoka angliskai, ji važiuoja gydytis į New York'ą — turbūt, serginti "chemic mararia" — ir drauge vežasi 2 papugas. Žinoma, ji norėtų įsinešti į kambarį, bet jai neleidžia. Tankiai perleidžiu savo

laiką žiurėdama į lekiamas žuvis. Jų čia galybė, ir įstabu, kaip jos iš vandens iššoka, nulekia gana toli, iki nusileidžia. Turi 4 sparniukus, išrodo kaip "smelts".

Vakar vakare pirmą kartą pamačiau žiburiuojantį vandenį. Bežiurint, staigu pasirodo rutulys didžio kaip galva — lig kokia žaliai balta ugnis. Ir įstabu, kad mažas vabalėlis išduoda tą šviesą.

Mūsų kelionė iš Colones vis tokia tyli, rami, vanduo kaip kokis tvenkinys. Vis laukiu, kada apsirgsiu jurių jo pinigų — vis pirkdavo vergų, taip kaip perka bilietą ant loterijos Panamoje. Ir iš to susitvėrė "augšta ir žema kilmė". Dar šiandien yra liekanų tos idejos — vis remiasi iš kokios šeimynos paėini; nors sako, dabar žmonės lyginasi, mato demokratybę pergali viską. Apie New Orleans'ą ji papasakojo akyvą istoriją. Kada prancuzai bandė perkasti kanalą atkeliavo toksai De Lesseps ir daugybė prancuzų vyrų. Jiems nepasisekė iškasti kanalą, tada visas buvęs nukeliavo į New Orleans'ą. Buvo vieni vyrai — nebuvo kam jiems pagaminti valgio, apruošti trobų ir t.t. Tada nusiuntė prašymą į Pranciją, kad atsiųstų tarnaičių. Atkeliavo 300 merginų — prastos, vienos geros, kitos nekokios. Bet nekuri vyrai susigyveno su jomis — šeimynos atsirado ir žinoma jų vaikai nesiskaitė legaliai. Kiti vyrai keistai ant to žiurėjo, jie norėjo apvesti su merginomis kaip lygiomis su jais ir nusiuntė antrą prašymą prancuzų valdžiai su piršliais, kad atsiųstų merginų iš gerų dorų šeimynų. Jos atkeliavo — tai vadinosi "second shipment" — nes kaip kitos atvažiavo jas pavadino "first shipment". — Kaip "antra shipment" atkeliavo — jos ištekojo — ir jų šeimynas statė labai augštai. Bet jų vaikai ėjo drauge į mokyklą su anais, kurie nesiskaitė legaliskais. Bet šitie nelegaliai vaikai pralenkdavo anuos moksle — kilo vaidai tarpe tėvų, net mušėsi dueliuose po ažuolų, kur dar šiandien matyti New Orleans'e. Po dviejų, trijų generacijų, šeimynos — jų padėjimas pradėjo lygintis ir dabar niekas iš jų neprisipažįsta kurie parėina nuo "pirmos shipment", visi skaitosi lygūs. Mat nėra raštų pasilikusių, nieks negali prirodyti iš kokios "shipment" jų tėvai parėina.

Vakar vakare mačiau žvaigždžių, kokių mes nematome — tai yra Kryžiaus žvaigždė. Kaip pereisime vėžio tropiką, jau nebebus matoma. Šalimais kryžiaus yra "kryžiaukos" arba netikras kryžius. Žvaigždės tokios didelės, aiškios, nemačiau tokių, kur mes gyvename. Vis matau kaip saulė kyla ir nusileidžia — mė-

nulis kas vakaras pasirodo, bet 40 minutų vėliau, kasnaktį! Dienos labai trumpos Panamoje — prieš šešias jau pasidarydavo tamsu. Kaip atkeliavome į Havaną — mano laikrodžius buvo pasivėlinęs pusę valandos — kaip atsiradome Colone — vėl laikrodžius buvo pasivėlinęs pusę valandos. Balandžio 2, 1917. Bandžiau, kiek buvo galima, išleisti kuomažiau — bet kaip suskaitai, išėjo galybės pinigų — viešbučiai suėdė daugiausiai. Bijau, kad Jus peiksite mano išlaidas. Nuo šio laiko mano išlaidos bus daug sumažintos, galėsiu daug pigiau apsistoti San Francisco, Los Angeles ir New Orleans. Daug pinigų bet — bet žinoma daug ką pamačiau ir pamokinancio — bet tos išlaidos vistiek nežmoniškos. Mano žalia tafeta visai susidėvėjo — nuo prakaito, karščio — visa truksta. Saulė išblyškion mėlyną raikštį ant juodos skrybėlės — nenorėjau imtis per daug pakų rankose — bet nebuvo juos kur padėti — o ana skrybelaitė susispaudė ir permaža ant tokios saulės. Kaip nusipirkau Panamoje kitą, tada padėjau šalin juodąją, Panamos brylių sau suviniojau į mažą pakelį — labai parankiu nešiotis. Mamai pasiunčiau Havana, Panama, Panama Canal — beveik viską mačiau, kas ten parodėta. Dabar pusė po devynių išryto — tikimės pasiekti Mississippės upę prieš 6 vakare. Jei vėliaus mus neįleis — visur portai U. S. užsidaro 6 vakare. Colone mačiau, kaip perveda tinklą skersai porto kasvakarą, del apsi-saugojimo nuo submarinų. Negavau jokių žinių laive, kaip iškeliavau iš Colono — taip kas dedasi ir nieko negirdime, nei žinome. Tikiusi rytoj išryto gauti pilną krepšį laiškų! Kad kuodaugiau jų būtų — 3 savaitės kaip nieko negirdžiu nuo savo mylimų. Aš save raminu, kad viskas namie gerai, nes negavau kablegramų. Žadu buti New Orleans'e porą dienų ir gal pirmadienį keliausiu — žadu sustoti Los Angeles — ten daug akyvų reginių yra. Viena vieta vadinasi Katalona — ežeras — kaip tvenkinys, bet labai tyras, kaip stiklas — ir su valteliu, kuriame iš stiklo padarytas dugnas — gali matyti visokių gyvūnų ežere. Dabar aš baigsiu. Rašykite man kuodaugiausiai — viską kas tik dedasi namie. Tikiu vis nusiunčiate laiškus Keisčiui — rašau visiems trims. Visus myliu ir bučiuoju daug, daug kartų.

Su meile, Aldė. 7 val. vakare turėjome "squall" (audrike) — dabar esame arti Mississippės — darims 10 valandų važiuoti per upę iki New Orleans. Meilė, Aldė.

JUOKAI.

PATI PAČIAI NELYGLI.

"Po. tie marškiniai ir eina... Čia, tik nusipirk, panešiojai biskutį, tai žiurėk kalnierių pakaklę ir praėdė. Geri marškiniai dėvėt, o reikia mesti. Kad taip vedusiam, tai pati turėdama laikos sutaisyty."

"O, o. Yra brolau visokių pačių. Kur darbšti, gera, tai sutaiso, o kokia... tai visai neduoda vyrui kalnierių dėvėti, — kad jis marškinių neprastų ir jai nereikty potam taisyti.

J. Fisenka.

Bedievio apetitas.

"Kur tu buvai pereitoj nedėlio, kad namieje tavęs nebuvo?"

"Bažnyčioje."

"Juk tu bedievis ir eini į bažnyčią?"

"Mergų pažiūrėti." J. F.

Varduvių dovana.

Vyras — "Mieloji, šiandien tavo varduviem nupirkau labai gerą dovana."

Pati — "Kokią?"

V. — "Spėk."

P. — "Ar didelė?"

V. — "Labai didelė."

P. — "Ar svarbi?"

V. — "Labai svarbi."

P. — "Gal kas iš pasidabini-mų?"

V. — "Taip, geriausia iš pasidabini-mų."

P. — "Karoliai, spilka?"

V. — "Ne."

P. — "Žiedas?"

V. — "Ne."

P. — "Drabužis?"

V. — "Ne."

P. — "Tai kas per dovana, pasakyk?"

V. — "Neatmeni, tai pasaky-siu. Tavo varduvių dovanom nupirkau Lietuvos Nepri-gulm-bės Fondo čekį vertės 10 dol."

P. — "O! Labai ačiū! Labai gera dovana." J. F.

Nesąžiningi plėšikai.

Juras — "Ar matei "Atgimi-mą?"

Jonas — "Jas."

Jur. — "Ar matei jame Kris-taus paveikslą?"

Jon. — "Mačiau. Ir ką?"

Jur. — "Taigi pasakyk tu man, Kodel Kristus basas?"

Jon. — "Todel, kad kunigai jį nuavė." J. Fisenka.

DIRVA. Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neužsiima barnėmis ne polemikomis. Talpina daug žinių. Talpina daug moksliskų ir pamokynančių straipsnių. "DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoj ir Mexikoje \$2.50. Kitose šalyse \$3.00. Ant pažiuros lygis No. Dykai. "DIRVA" 2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

Dantis Išegzaminuoju DYKAI. Gydan dantų ligas. Expertas auksinių dantų ir tiltukų (Bridgework Restorations). DR. A. H. N. FLINK, 210 Hanover st., Boston, Mass. Atdara iki 8 P. M. Nedėliomis iki 2 P. M.

Ką tik išėjo iš spaudos EILĖS-DAINOS. Parašė Juozas Rainis. Rinkiny su puikiais eilių, tinkamų deklamacijoms ir kt. KAINA TIK 20c. Imanties daugiau ir perkup-ciams bei agentams didelis nu-šimtis.

"ATEITIS" 366 Broadway, So. Boston, Mass.

DR. ST. ANDRZEJEWSKI. Vienatinis Lenkiškas DANTŲ DAKTARAS. Užtaisu pasigadinusius dantis ir deda naujus. Laiką gvan-tuocju. Ištraukiu dantis be jokio skausmo. 176 Harrison ave., Boston, Mass.

GERIAUSIAS GRABORIUS ST. BARACEVICZ.

Įepamirškite, kad aš važiuoju ir į ki-us miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimau-čiai arba juų draugai siųstų jus pas-keit, tai neklusykite jų, o šaukietės-as mane. Aš rokuoju už palaidoji-ną didelių \$45.00, už mažų \$15.00. Taipgi aš parduodu kvietkas ir pa-minklus. Mano ofisas: 258 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 839-J. Gyvenimo vieta: 237 D st., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1052-W.

AR IS TAVO PAZISTAMU YRA KAS VARIUMENEJE? Nusiyusk jam Kalėdų do-vanų knygą dėl išsimoki-nimo notų ant visokių in-strumentų arba dainavi-mo — 8 lekcijos be moky-tojo lietuviškoj kalboj \$1-50. Kas prisiųs iškirpes šitą apgarsinimą, tai gaus 2 knygas už \$1.50. Vie-ną sau pasiliksi, o kitą atiduosi Kalėdų dovanų kam norėsi. Adresuok: G. A. Baronas, Post Office, McKees Rocks, Pa.

Telsioglausia ir geriausia lietuviška APTIEKA. Sutaissau receptus su didžiausia aty-da, nežiurint, ar tie receptai Lietu-vo ar Amerikos daktarų. Tai vie-natinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduo-lių galit gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiš-kus, o aš prisiųsiu per expresą. K. ŠIDLAKSKAS Aplikatorius ir Savilinkas 226 Broadway, kamps C Street, SOUTH BOSTON, MASS. Telephone South Boston 21014 ir 21013

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare. 509 Broadway, Kamps G St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius. H. S. Stone O.D. Akiu Specialistas. 399a Broadway, Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

RUSKAS DAKTARAS Dr. N. A. Glebow, Specialistas Veneriškų ligų. Ligies mokslo Berlinio, Vienos ir kituose Europos universitetuose. 804 Main St., Cambridge, Mass. Ofiso val. nuo 1 iki 2 ir nuo 6 iki 8 po piet. Nedėliomis nuo 12 iki 1 d Kitas ofisas 429 Centre St., Jamaica Plain, Mass. Telephone: Jamaica 1831 W ir Cambridge 1235 J.

Bell Phone, Dickinson 3995 M. Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvių gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indianos Universitetą). Gydo visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 ryto, 2-4 po vakaro. Nedėliomis: piet, 7-9-11 ryto, 1-4 po piet.

Labai Puikus RESTORANAS! Geriausia vieta del vyrų pietus ir vakarienę suvalgyti. Lietuviški va'giai gaminami. J. Mathus. 344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PUIKIAUSIA SO. BOSTONE BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA. JUOZO KAZIUKONIO. Užtaiknu geriausius barbe-rius, pridabuju švąra, skutame ir kerpame visokiomis mado-mis — kaip kas nori. Mano barzdaskutykla randasi po 224 W. Broadway, So. Boston, Mass. (52)

LIETUVIŠKAS Advokatas WILLIAM F. J. HOWARD Lietuviškas pavarde buvo Vincas F. J. Kavaliuskas 315 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

\$2.00 | dieną \$2.00 | valandą KURIS JUMS GERIAUS PATIKTY Geri "Lietuvos" laikraščio agentai lengvai padaro po \$2.00 į valandą liuo-su nuo darbo laiku. Jūs turite progą laisvą padaryti. Ir neriskaujate savo darbą o mesti. Klauskite platenių informacijų, rašydami "LIETUVĄ" 814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

ŽIEMA Ateina. Bus šalta Dabar geriausias laikas užsisakyti overkotas kurtoos mes pasiuvam puikiai sulig vė-liausias "block" sistemos kirpi-mo. Šitaip pasiuti drabužiai ge-riausiai tinka kožnam žmogui. Žemos kainos — darbas gvan-tuotas. Taipgi visokius drabu-žius išvalome, išproginam ir su-taisom. So. Boston Custom Tailors, K. Plioplis, A. Samokaitis sav. 278 Broadway, South Boston, Mass.

Vietos žinios.

ATEITIES KOOP. B-VĖS DIREKTORIŲ susirinkimas bus gruodžio 16 d. "Ateities" spaustuvėje.

T. M. D. 81 KP. SUSIRINKIMAS bus gruodžio 12 d. 7:30 v. vak. Lietuvių Svetainėje. Visus narius prašome butinai atsilankyti nes bus atėję knygos "Kultūros Istorija" ir, beto, turime aptarti daug svarbių reikalų.

A. Mockevičius, sekr.

KOOPERATYVIŠKOS B-VĖS SUSIRINKIMAS bus gruodžio 12 d. 8-tą v. vak. Lietuvių svetainėje (E ir Silver sts. kampas), So. Boston, Mass.

Visi šerinkai privalo butinai ateiti, nes šis susirinkimas yra metinis ir bus renkama valdyba. Beto visi šerinkai privalo užsiregistruoti šiame susirinkime savo šerus, nes kitaip negaus dividendų. Jeigu jau kas negali pribūti susirinkimui, tai savo šerus turi užregistruoti savo krautuvėje, 285 Broadway pirm sausio 1 d. 1918 m.

Valdyba.

LIETUVIŲ BIZNIERIŲ SUSIRINKIMAS.

Nedėlioje gruod. 2 d. įvyko susirinkimas, kuriame: 1) Išduotas raportas ir pasirodė, kad prie draugijos priklauso 36 nariai ir išrinkta komisija, kad pasimatytų su kitais biznieriiais, kurie dar neprisirašė ligi šiol; 2) nutarta surengti diskusijas nedėlioje, gruod. 9 dieną, 7:30 vakare, Lietuvių salėje apie vienybę-galybę; 3) biznierių susirinkimui atėjo atstovas iš vieno wholesale ir nurodė lietuviams biznieriams, kaip galima pigiau nupirkti prekės. Tartis išrinkta komisija; 4) įvyko pasikalbėjimas apie savus reikalus ir pasirodė, kad daugelis perka daug daiktų ir moka brangiau, o kiti pigiau, o taipgi ir patys groserininkai ne vienodai pardavinėja, o ypač žydai ir kiti svetimšaliai įsipynę į lietuvių tarpą suktais budais pardavinėja ir gali todėl pigiau atiduoti. Todėl biznieriiai nutarė, surasti budus pigiau pardavinėti ir išrodyti tas suktybes, kurias daro tuli žydėliai. Atkreipus į tai visų biznierių domą patarta pagalvoti ir sekančiame susirinkime jau pamatingiau aptarti apie tai. Ypač svarbu, kad šį klausimą biznieriiai tuojau išrištų, nes išties yra nuoskauda mūsų tautai, kad mūsų žmonės sudeda svetimos tautos žmonėms turtais, o saviems pavydi. Skaudžia tuomet, kad žinai, jog mūsų žmonės patraukiami žydų apgavimais.

Reporteris.

"GABIJOS" PRAKALBOS.

Gruodžio 2-ą d. 8 v. vak. Lietuvių Salėje buvo "Gabijos" dramos ir muzikos d-jos prakalbos. Prakalbų vedėju buvo S. Mockus ir jis paaiškino kokių tikslu šios prakalbos parengtos. Po jo kalbėjo J. Kerdiejus, kuris plačiai apipasakojo apie dailės reikšmę tautos kulturoje ir gyvenime. Po jo kalbėjo S. Norkunas, kuris ragino prisidėti visus prie "Gabijos" ir nurodė naudą prie "Gabijos" prigulėti. Po Norkuno kalbėjo Ivaškevičius, kuris apipasakojo, kaip gyvena bostoniečiai kiek metų atgal ir kokią intaką į vietos gyvenimą turi "Gabija".

Viduryje prakalbų ir po prakalbų dainavo "Gabijos" choros.

Prisirinkus buvo pilnutėlė salė ir žmonės užsilaukė labai gražiai visą laiką. Žmonės, buvo girdėti, labai pritarė "Gabijos" naujiesiems užnamams ir darbams ir žada remti. So. Bostono moteris-motinos girdėtis jau kalbasi, kad nelesiančios

nei savo dukterų už ne gabijiečio vaikinai. Vaikinai, skubėkite prisidėti!

Klauso tojas.

ATEITIES KOOPER. B-VĖS šokiai ir balius buvo gruodžio 2 d. Svečių prisirinko pilna svetainė, nežiurint, kad oras buvo blogas ir pobažnytinėje svetainėje ferai parengti. Linksmi ir smagiai jaunimas pasilinksmino.

Buvęs.

PRANESIMAS.

Lietuvių Labdarystės Draugijos rinkimas naujos valdybos ateinantiems metams, 7 d. gruodžio, 1917. Petnyčios vakare 7:30 val., trauksis iki 10 val. Lietuvių Svetainėje, kampas E ir Silver sts., So. Boston, Mass.

Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti ant šio svarbaus susirinkimo ir ateidami atsineškite knygetes. Kurie neturit, gausit naujas ir užsimokėkite \$1.00 metinės mokesties, kurią yra mūsų draugija nutarus.

Kurie neužsimokėsite negalėsite balsuoti laike rinkimo.

Sekr. A. Rasimavičius.

Laiškas iš Paryžiaus.

Taip sustingę žmonės Paryžiuje, kad net gėda su jais pasitikti, nes išrodo lyg būtų vieno kaulo... Jie nori ponauti, kad nieko nedirbtų ir kad išnaudoti kitus. Tartum dar vienas dvidešimtmetis turės praeiti del jų, kol jie išaugs iš tų savo pagedusių norų... Štai ką tik paskutiniuose dienose keletas dykaduonių aplipino Paryžiuje namų sienas su didžiausiais apgarsinimais, kuriuose rašo, kad visi svetimšaliai nešty pinigų ir eitų veltui dirbti. Ar gali būti kas kitas, kas smarkiau pažemintų tautą, kaip reikalauti nuo svetimšalių, kad pastarieji vergautų? Jeigu yra tokių, kurie važiuoja į užrubežį pasipelninti, tai prieš tų darbus turi būti įstatymai; bet tie, kurie jaučia, kaip namuose ir darbuojasi kaip tik del tos šalies labo, tai reikia laikyti dideliu nusidėjimu pasitarimą, kad vadinti juos svetimšaliais. Taipgi tam svetimšaliui pinigai nebėra iš dangaus, o kad gyventi, taip pat turi valgyti, ir už vartojamus reikmenis mokėti pinigų, kaip ir visi kiti. Čia ir yra, kad kiekvienas darbas turi būti apmokamas, jeigu jis yra reikalingas ir neša naudą visuomenei, o kitaip jis visai neturi būti dirbamas.

Čia taip delto atsitinka, kad ponai nenori prisilaikyti įstatymų, bet žiuri, kad tik sau didesnę vežimą susigraibyti. Taip pat su šiuo nemieruotu brangumu ir trukumu visų daiktų. Ar mes negalime pasakyti, kad daktai, pinigai, dangus, visuomet tie patys, ir kad jų nepritenka, delto, kad nevisi juos gavę naudoja ir ačių tokių žmonių pastangoms, tai ir pinigų pritrūksta.

Jau pradeda jaustis nepriteklus duonos Paryžiuje ir kas pasivėlina, tas turi perbėgti penkiolika tuzinų keptuvių, kad surasti svarą duonos. Keno čia kaltybė? Valstybė ketina paruošti lapelius, vartojimui cukraus, anglies... Bet tas vargu nepagerins abelną dalykų stovį, jeigu nepritenka darbininkų apdirbti laukus.

Jeigu neapsiriksiu pasakęs, kad visame Paryžiuje ir priemiesčiuose yra apie 75 tukstančių kepyklų 4-iems milijonams gyventojų. Ir tie visi gaspadoriai išnaudoja kitus ir patys blogiau gyvena už darbininką ir tik tame skirtumas, kad jie gaspadoriai, o kitas darbininkas. Jeigu būtų tos visos kepyklos paimtos valstybės nuosavybėn, tai Paryžiaus miestui su

priemiesčiais užtektų 1 tukstančio tokių kepyklų, o kiti visi gaspadoriai ir jų išnaudojami darbininkai galėtų būti panaudoti prie laukų darbų. Jie galėtų dirbti nors po 5 valandas dienoje, ir tai būtų sveikesni, ir daugiau naudos atneštų visuomenei ir geresnį gyvenimą užsidirbtų.

Tie visi gaspadoriai pasekmingai kovoja už savo privatiškų reikalus: jie turi tam panašius sindikatus, kur moka reikalingą duoklę ir už tuos pinigus nusisamdo parsiduodančius inteligentus gnyimui jų reikalų spaudoje ir parlamentuose.

Paskutiniame mėnesyje (VIII-1917) ėmė jie kalbėti apie korporatyvišką kepyklą. Matomai, jaū ir jie "suprato" naudą bendro darbo ir pradės atbusti; vienok visuomenei parankiau būtų, kad tais dalykais tik miestas ar valstybė rupintusi. Bet kol-kas valstybė persilpna, tegul ji padeda ir už tai Dievas, kad pasistums nors vieną pėdą pirmyn.

Daugumoje, tos visos kepyklos savastyje skurli, kurie visopirmausia geidžia likti didžiaisiais turtuoliais, ir šiaip mėgsta ponauti. Dirbanti pas juos darbininkai yra baisiai išnaudojami. Taipgi labai nupuolusi dora — amžini tamsuoliai. Jie gana nepadoriai elgiasi su duonine tesla, su piragaiciais ir paprastai su įvairiais taisomais valgiais; nes jie išveda — "klijantai" suvalgys. Ir visai priprasta rasti duonoje įvairių sienų plyšių paukščių. Baisus nešvarumas tose kepyklose!... Tos kepyklos daugumoje sklepuose, tai jau iš to galima suprasti kokiam ji padėjime yra. Visa tai matydami, negalime prijausti ir geisti, kad visuomet taip pasilikytų.

Butų galima pilną "Ateitį" prirašyti, apie visokius darbus, kurie butinai turėtų pranykti, o jų vieton visuomeniškos įstaiogos atlikimui tų darbų išdygti.

17. VIII. 17.

A. Bartaševičius.

DARBININKUL.

Pasiimtą darbą darbininkas turi atidirbti gerai ir teisingai, ir atlyginimą reikalauti žmonišką, ir kad darbo valandos būtų kuotrupesnės.

Amuras.

RACIUNO KRUTOMIEJI

PAVEIKSLAI.

Iš karės lauko, iš Lietuvos pabėgėlių gyvenimo, iš Rusijos Revoliucijos. Prie paveikslų karės ir tautinės dainos. Dainuos El. Račionienė.

BUS RODOMI:

Nedėlios vakare, GRUODŽIO 9 DIENA, Lenkų Tautiškame name, 5 Brook st., LAWRENCE MASS.

Serodos ir Ketvergo vakare, Gruodžio (Dec.) 12-tą ir 13-tą dd., O'Donnell salėje, 20 Highst., NASHUA, N. H.

Nedėlios ir Panedėlio vak., Gruodžio (Dec.) 16-tą ir 17-tą dd., Lietuvių Bažnytinėje salėje, SO. BOSTON, MASS.

Ketvergo vak., Gruodžio 6-tą dieną, Lietuvių Svetainėje, 25 Camden street. WEST LYNN, MASS.

Pėtnyčios ir Subatos vakare, Gruodžio 7-tą ir 8-tą dd., Bažnytinėje Salėje, LOWELL, MASS. Panedėlio vakare, Gruodžio 10-tą d., Gedemino Kliubo Salėj, 290 River str., HAVERHILLE, MASS.

Pėtnyčios vakare, Gruodžio 14-tą d., Lietuvių Tautiškame Name, MONTELLO, MASS.

Vietos lietuviai tėmykite ir atsilankykite pamatyti labai indomių paveikslų su dainomis.

Lietuvių Muzikos Konservatorija.

ATIDARO MOKSLO SEMESTRĄ IŠ 20 LAPKRIČIO IR TĘS IKI 20 DIENAI BIRŽELIO, 1918 METŲ.

JAUNUOMENE, Naudokies Proga ir Mokinkies! Tėvai, siųskit vaikus mokintis piano, smuikos, flauto, klarnetto, čello, dainavimo ir teorijos. Specialės lekcijos dainavimo ir kompozicijos.

Mikas Petrauskas

395 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Serganti Vyrai ir Moteris ekite pas Mane!

Su bent kokia chroniska, nervų arba šiaip kokia liga, kuri reikalauja specialisto patarnavimo. JIESKOKITE PAGALBOS TEN, KUR GALĖSITE JĄ SURASTI. Pradėkite tiesiai eiti Sveikatos keliu.

673 Washington Str. arti Boylston St. ant antrų lub.

Ofiso valandos: 9 val. ryte iki 4 val. po pietų. nuo 6 val. iki 8 val. Nedėliomis 10 val. ryte iki 2 po pietų.

Jums išgaminavimas nieko nekaštus, jeigu Jūs čia gydysitės. Geras ir užtikrintas ištyrimas (egzama) parodys Jums tikrą fizišką stovį ir padės Jums atstoti ant sveikatos kelio. Tas išgelbės Jus nuo kančių ir kitur negero gydymo.

Daug metų praktikavęs. Paskiausiai ir geriausiai gydymai — medikališki ir elektriški. Naujaisi ir geriausi prietaisai. Viaskas kas geriausia sergantiems.

AR JŪS KENCIATE

Nuo silpnų nervų, skaudančio nugarkaulio, užmiršimo, nenormalio širdies mušimo, silpnų plaučių, apsnudimo, sunkaus jautimo, galvos skaudėjimo, svaigulio, neaiškaus matymo, silpnumo šnarių, ulcerio, žaizdų, kataro, užkimimo gerklės, nuo skausmų viduriuose arba nugaroj, gerklės skaudėjimo, apvilktą liežuvį, konstipaciją, reumatizmo skausmą arba spaugų? Šių ir daug kitų ligų, nuo kurių motasi pirmas persergėjimas, nustoti sveikata ir vikrumą ant visados.

Aš gydžiau vyrus ir moteris per daug metų. Vienas atsilankymas pas mane užtikrins Jus apie mano gabumus ir užganėdins Jumis, kodėl aš turiu tiek gerų pasekmių į trumpą laiką mano gydymo. Aš gydaū tik tikrą priežastį ligos ir silpnumai pranyks. Atminkite, kad pasitarimas yra absoliutiškai veltui.

Ateikite pas mane tuojaus, jeigu Jums reikia gydytis. Užviikimas ligos yra pavojinga. Nei viena liga nestovi ilgai be veikimo.

DR. J. H. KENEALY

673 WASHINGTON ST.

Antros durys nuo Boylston St.

BOSTON, MASS.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Daimantus, Laikrodžius

ir visokių gatunku žiedus.

Duodame viską ant bargo — lengvų išmokescių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoj ir Kanadoj. Didelį nušimtį duodom perkupčiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prišuntus 25 c. stempomis. Musų agentai lankosi kiekvienam mieste pareikalavus per laišką.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

TEMYKITE LIETUVIAI

Jeigu kam yra reikalinga "Tires ir tubes" del automobiliu, tai pasinaudokite proga, aš parduodu geriausios išdirbystės ir tiesiog iš fabriko, už tai galite gauti vien už pusę kainos ir geresnį tavorą.

Reikalaudami kreipkitės pas mane adresu:

S. NAVICKAS

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Biznieriiai, garsinkites "Ateityje," nes geriausiai apsimoka pasigarsinimas.

DRAUGIŲ REIKALAI

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ SVENTO KAZIMIERO DRAUGIJA. Viršrinkai ir jų antrašči: J. Pečelingis — pirm., I. Maršas — Roslindale, Mass. St. Mockus — Vice-pirm. 194 st., J. M. Pečiulis — Prot. rašt., 111 Mill Pl., M. Mockapetris — Fin. rašt., Bolton st., Julius Mikalonis — Ildininkas, D st., Pranas Sinkevičius — I. Maršas, 75 Mercer st., K. Vestfilda — II Maršas, Bolton st. Visi So. Bostone, Man Sekantis susirinkimas bus nedėlioje Gruodžio 23 d., 1917 m. 8 val. po pietų Lietuvių svetainėje, So. Boston, Mass.

J. M. Pečiulis, rašt. LIETUVIŲ UKESŲ DRAUGIJA Administracija, So. Boston, Mass. S. Norkunas — pirm. rinkininkas, 4th st., A. Čebatorius — vice-pirm. rinkininkas, 1518 Columbia rd., M. Versiackas — prot. rinkininkas, 105 Silver st., A. Latvinskas — fin. rinkininkas, 252 Bowen st., M. Mockapetris — iildininkas, Bolton st. P. Geležinis — maršalka, 141 State street.

Sekantis susirinkimas bus Gruodžio 16 d. 2 val. po pietų Lietuvių svetainėje, So. Boston, Mass.

Užkvičiame visus narius prisidėti ant šio susirinkimo butinai, nes renkama nauja valdyba del susirinkimo metų. Privalumas visų susirinkimo rinkti darbštus vyrus į valdybą ir kantiems metams nes visus pusiems nuo atskančios valdybos. Sveikite visi ant laiko.

M. Versiackas, vice-TEVYNĖS MYLETOJŲ DRAUGIJA NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO VALDYBOS ADRESAI:

J. Strimaitis, pirm. J. Banulis, pirm. pagelb. Abiejų adresas: 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. S. Geniotis, užrašų sekr. S. Sleinis, finansų sekr. Abiejų adresas: 79 Vine st., Montello, Mass. K. Vaičiūnas, kasininkas. Organizatoriai: Z. Jankauskas, 101 Oak st., Lawrence, Mass. J. Kerdiejus, 366 W. Broadway, Boston, Mass. A. Čičauskas, 16 Sprague st., Montello, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO VALDYBOS ADRESAI:

K. Jurgelionas, pirm. 377 W. Broadway, J. Kerdiejus, sekr., 366 W. Broadway. Abudu So. Boston, Mass. S. Sleinis, fin. rašt., 79 Vine st., P. Kazlauskas, kasin., 17 Enterprise st. Abudu Montello, Mass. Organizatoriai: J. Banulis, 366 W. Broadway, Boston, Mass. J. Sekevičius, 101 Oak st., Lawrence, Mass. S. Geniotis, 79 Vine st., Montello, Mass.

LIETUVIŲ DRAUGIA ARGENTINOJE Susiėelpimo ir Apvievies draugija "DIEGAS" — Casilla de Correo 151, Buenos Aires.

"SANTARA"

DEMOKRATINĖS TAUTOS LAISVĖS SANTAROS LAIKRAŠTIS. Kaina Rusijoje 8 rub. metais; pušei metų 5.50 rub.; 3 mėnesiams 2.50 rub.; vienam mėnesiui 1.00 rub.; vieno numerio 2 pusl. — 10 kap. 4 pusl. — 15 kap.

UŽSIENIUOSE DU KARTUS BRANGIAU.

Redakcijos ir administracijos adresas: Russia, Petrograd, Baskov per. 32, 6. Skelbimo petito (1/6) eilutė 1 p. lapyje — 1 rub., 4-ame pusl. — 1 rub. Adreso pamainymas — 40 kap. EINA ANTRADIENIAIS PENKTADIENIAIS.

BUČERNE IR GROSERNE Mėsa visados šviežiai ir geriausiai užlaikoma. Orderius pristatom į namus į visas dalis miesto.

A. P. Naujokaitis, 276 Athens st., So. Boston.